

CMENTARZ WOJENNY W MARYSINIE

– Bitwa
pod Jastkowem 1915

Opracowanie:

Krzysztof Bober & Tomasz Nowakowski, ptk. SG w rez.
Fundacja Przywróćmy Pamięć Stalowa Wola

W opracowaniu wykorzystano:

- dokumentację c. i k. Inspekcji Grobów Wojennych w Lublinie
- zbiór kart poległych z Archiwum Wojskowego w Pradze
- urzędowe listy strat Armii Austro-Węgier (Verlustliste)
- monografie pułków austro-węgierskich ku LIR 20 (HIR 20) i ku LIR 31 (HIR 31)
- dziennik bojowy i listę strat 22 Niżegrodzkiego pułku piechoty
- ówczesne wydania gazet „Marienbader Zeitung”, „Linzer Tagespost”

Na zlecenie:

Gmina Jastków
Panieńszczyzna, ul. Chmielowa 3,
21-002 Jastków

Inwestycja zrealizowana przy udziale środków z budżetu Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wojewody Lubelskiego, dotacji Austriackiego Czarne Krzyża oraz budżetu Gminy Jastków

JASTKÓW 2022

*„Groby murszeją. Giną religie.
Armie topnieją. Mrą ich wodzowie.
Krew do podglebia wsiąka i stygnie -
drzewo porasta nowym listowiem !”*

- Władysław Broniewski (Grób Tamerlana)

I Wojna Światowa nie ominęła Lubelszczyzny, tym samym naszej okolicy. Działania zbrojne, które rozpoczęły się latem 1914 roku, dwukrotnie przetoczyła się przez Lubelszczyznę. Pod koniec lipca 1915 roku armia carska wycofywała się z Lubelszczyzny ewakuując wszystkie swoje urzędy. Rosjanie dokonywali masowych grabieży okolicznych majątków, kościołów. Podpalali domostwa i zastraszali ludność cywilną stosując taktykę „spalonej ziemi. Zmuszeni do odwrotu na całym froncie austriackiej 4 Armii odstąpili od obrony Lublina i pośpiesznie rozpoczęli budowę umocnień na trasie szosy Barak- Jastków - Garbów.

Pościg za wycofującymi się oddziałami Rosjan prowadziły oddziały armii austriackiej, w skład której wchodziły formacje legionowe. Po kilkudniowym odpoczynku, nieopodal w okolicach Babina i Radawczyka dowództwo austriackie podjęło decyzję o kontynuowaniu pościgu za wycofującymi się Rosjanami. Pośpiech, brak dostatecznej koordynacji i rozpoznania sprawił, że nie doceniono zbudowanych umocnień i silnego oporu wroga.

Właśnie na tym odcinku frontu doszło do krwawej bitwy w dniach 31 lipca - 3 sierpnia 1915 r. Bitwy okupionej śmiercią i kalectwem bardzo wielu uczestników. Po bitwie na miejscu pozostała kompania techniczna Komendy Legionów, która z udziałem licznych ochotników, pochowała poległych żołnierzy. Zorganizowano skromny cmentarz, na którym w 25 mogiłach szeregowych pochowano 120 legionistów polskich, 108 żołnierzy austriackich i piechoty węgierskiej w jednej mogile zbiorowej oraz 23 żołnierzy rosyjskich.

U podstaw takiego postępowania legła myśl przewodnia aby wszystkich poległych żołnierzy traktować jednakowo z należyтым szacunkiem. Niestety, różne względy i poglądy decydujących o losach cmentarza doprowadziły na przełomie lat 20 i 30 do ekshumacji żołnierzy austro-węgierskich i rosyjskich i pochowania ich na cmentarzu w Garbowie i w Marysinie. Cmentarz w Marysinie został urządzony na gruncie darowanym przez Jana Kobiątkę.

Po reformie samorządowej i powstaniu gmin w roku 1990 podjęte zostały, przez ówczesne władze gminy, działania zmierzające do rewitalizacji cmentarza wojennych z 1915 r. O ile cmentarz w Jastkowie miał uregulowany stan prawny i nie było przeszkód do jego gruntownego remontu to regulacja stanu prawnego i rewitalizacji cmentarza wojennego w Marysinie trwała latami.

Ścześnie udało się skutecznie przeprowadzić postępowanie wyłączeniowe co pozwoliło naszej gminie zawrzeć porozumienia z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urzędem Wojewódzkim oraz Austriackim Czarnym Krzyżem i uzyskać dofinansowanie, aby całkowicie zrewitalizować cmentarz wojenny w Marysinie i tym samym oddać hołd żołnierzom wszystkich nacji, którzy polegli w bitwie od Jastkowem w 1915 r. Wszystkie nasze działania prowadzone były przy ogromnym wsparciu i pod Patronatem Konsula Honorowego Austrii Pana Piotra Majchrzaka.

Teresa Kot
Wójt Gminy Jastków

Cmentarz wojenny w Marysinie gmina Jastków i okoliczności jego powstania

Marysin wieś w gminie Jastków położona na płn.-zach. obrzeżach Lublina, oddalona w linii prostej 5 km od Jastkowa była na przełomie lipca i sierpnia 1915 miejscem parodniowych krwawych walk pomiędzy wojskami austro-węgierskimi i rosyjskimi.

Dzisiaj niemyym świadkiem i wspomnieniem tamtych walk jest niewielki cmentarz wojenny położony we wsi obok skrzyżowania dzisiejszych ulic Szarugi i Karminowej.

Cmentarz o wymiarach 27x24 metry znajdujący się przy ówczesnym północnym krańcu wsi, na polu przy murowanej kapliczce ufundowanej około roku 1905 przez Jana Kobiątkę skrywa szczątki żołnierzy austro-węgierskich i rosyjskich poległych w czasie bitwy i zmarłych z ran w trakcie jej trwania jak i bezpośrednio tuż po niej.

Jest to typowy „cmentarz jednej bitwy”, a o jego powstaniu zdecydowały zdarzenia, jakie miały miejsce pomiędzy 30.07.1915 a 03.08.1915 r., kiedy zwycięskie wojska Państw Centralnych parły ku wschodowi.

*Przebieg walk pod Marysinem
31.07.1915 – 03.08.1915 r.*

W lipcu 1915 roku 4 Armia rosyjska po 2 bitwie kraśnickiej zaczęła wycofywać się na północ z zadaniem opóźniania marszu wojsk przeciwnika w kierunku Lublina. Za ustępującym przeciwnikiem podążały oddziały 4 Armii austro-węgierskiej w składzie Korpusów XVII, XIV, IX, X i VIII. W samym Lublinie trwała ewakuacja władz rosyjskich, demontowano i wywożono wypo-

sażenie fabryk. Nad ranem 30 lipca miasto opuścił gubernator Illia Iwanowicz Stierligow, a wycofujący się saperzy rosyjscy podpalili pocztę i ścięli słupy telegraficzne na Krakowskim Przedmieściu.

Na południowych krańcach Lublina doszło do mniejszych potyczek i starć przednich i tylnych straży obu stron, natomiast większość cofających się sił rosyjskich okopała się na płn. obrzeżach miasta wzdłuż doliny rzeki Ciemięgi.

W miejscu przyszłej bitwy pomiędzy wsiami Marysin i Jakubowice Konińskie przed linią Ciemięgi przygotowały się do obrony pododdziały 22 Niżegorodskiego pułku piechoty pod dowództwem płk. Aleksandra Medera, wchodzącego w skład 6 Dywizji Piechoty z XV Korpusu Armii Rosyjskiej.

30.07.1915

O świcie 30 lipca pododdziały ku LIR 31 i ku LIR 20 z 82 Brygady 41 Dywizji Piechoty Honwedu* pod dowództwem płk. von Szypniewskiego dotarły w zachodnie okolice Lublina i tutaj otrzymały rozkaz, aby natychmiast posuwać się w pościgu za odchodzącym na północ przeciwnikiem, aż do osiągnięcia linii wznieść wzdłuż Ciemięgi i do wskazanego miejsca koncentracji w rejonie folwarku Marysin, a jednocześnie też zabroniono im wkraczania do samego miasta. Ku LIR 31 dotarł do Sławinka, około 1,5 kilometra na północny-zachód od Lublina i w nocy z 30.07. na 31.07. okopał się przed Marysinem, mając za swojego sąsiada na prawym skrzydle ku LIR 20.

*Obydwa pułki piechoty miały okręgi uzupełnień na terenie dzisiejszych Węgier: ku LIR 31 w Veszprém, a ku LIR 20 w Nagykanizsa i wg składu narodowościowego z roku 1914 służyło w nich odpowiednio 92 % i 82 % żołnierzy narodowości węgierskiej.

31.07.1915

Na prawo od ugrupowania pościgowego złożonego z obu pułków powstała luka, którą miały zająć pododdziały 26 Dywizji Landwehry, te jednak jeszcze nie dotarły na miejsce. W tej sytuacji prawe skrzydło ugrupowania było całkowicie odkryte. Postanowili to wykorzystać Rosjanie, podejmując przed południem 31 lipca próbę natarcia na prawe skrzydło 1 kompanii 20 pułku. Dzięki kontratakowi siłami 3 i 4 kompanii udało się odeprzeć atak przeciwnika. W tym starciu ku LIR 20 stracił 10 zabitych, ponadto jeden oficer Lt. i.d.Res. Jeszenszky Emil i 38

żołnierzy zostało rannych, a kadet Gergely István z trzema innymi żołnierzami został przez Rosjan wzięty do niewoli.

Po interwencji wyższego dowództwa pułki 26 Dywizji Landwehry (kk LIR 9, kk LIR 10, kk LIR 11, kk LIR 12) dotarły wieczorem na prawe skrzydło ugrupowania honwedów, zajmując pozycje na odcinku od wsi Jakubowice Konińskie na wschód w kierunku do Elizówki.

01.08.1915

Zgodnie z rozkazem wydanym w nocy, dowództwo 4 Armii planowało przełamać opór Rosjan poprzez zajęcie wzniesień na linii Garbów - Sługocin oraz atakowanie rosyjskich linii wzdłuż Ciemięgi.

Rozkaz do ataku otrzymały też obydwie pułki węgierskie. Celem było przełamanie linii obrony Rosjan, dojście do wzniesień na południe od Ciemięgi, przejście samej rzeki i zajęcie dworu w Snopkowie.

Po ostrzale przeprowadzonym przez artylerię około godziny 10.00 rano poszczególne kompanie ruszyły naprzód i w niektórych miejscach zbliżyły się o 200 kroków do pozycji rosyjskich, jednak sam atak ugrzązł przed pozycjami wroga, ponieważ zasieki z drutu kolczastego po ostrzale artyleryjskim zostały nienaruszone. Sami Rosjanie, mimo ostrzału artylerii nadal prowadzili ogień ze swoich pozycji i z tego powodu dowództwo zdecydowało się przerwać atak.

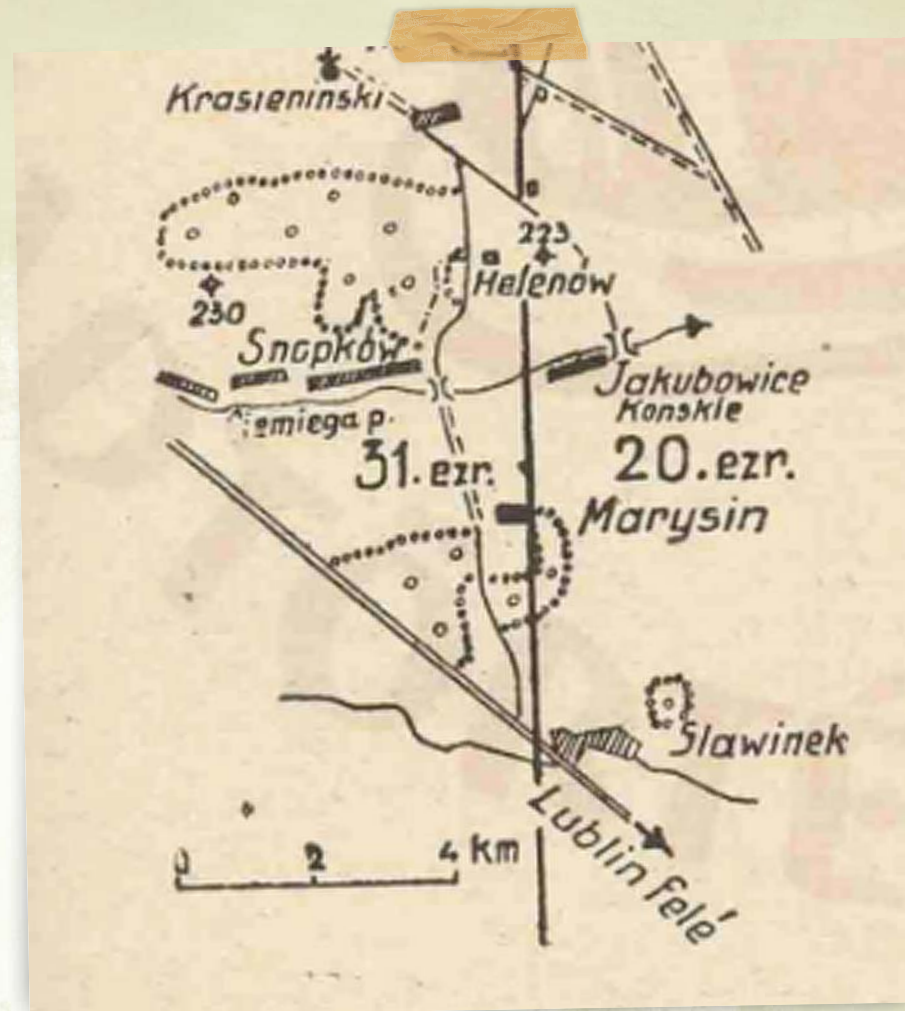
Tego dnia ku LIR 20 podczas ataku poniósł straty w wysokości 22 zabitych, a 1 oficer (ppor. Radics Ferenc) i 62 żołnierzy odniosło rany.

Większy sukces odniósł oddział kpt. Schlemmera z ku LIR 31, gdyż po jego zbliżeniu się do pozycji rosyjskich na podobną odległość jak kompanie ku LIR 20, Rosjanie wywiesili białą flagę, a następnie około 100 z nich poddało się.

Ta okoliczność dodała atakowi impetu, jednak na prawym skrzydle pułku 11 kompania por. Neumanna poniosła ciężkie straty w ogniu ckm.

W tym momencie natarcia Béla Rusznyák, młody niespełna 20-letni kadet rezerwy, urodzony w Hajmáskér, absolwent gimnazjum Pijarów w Veszprém na Węgrzech został ciężko postrzelony w płuca i zmarł zanim ewakuowano go na punkt opatrunkowy. Został pochowany za własnymi liniami w osobnym grobie. Pośmiertnie w roku 1917 nadano mu Srebrny Medal Waleczności 1 klasy (Große Silberne Tapferkeitsmedaille).

Tu z całkowitą pewnością można stwierdzić, że jest pochowany na cmentarzu marysińskim w jednym z pojedynczych, dzisiaj już niewidocznych grobów.

● Szkic przedstawiający rozmieszczenie wojsk austro-węgierskich w czasie walk pod Marysiem

Mimo poniesionych strat atak LIR 31 nie słabł, 7 i 8 kompania szybko zbliżyły się do pozycji rosyjskich na odległość szturmową, a 5 i 6 kompania wdarły się do okopów wroga. Wtedy jednak gwałtowny kontratak Rosjan zmusił honwedów do wycofania się z zajętych już pozycji.

Do tej pory do walki wprowadzono II i III baon, I baon stanowił odwód dowódcy pułku. Pomimo słabego wsparcia artyleryjskiego, silnie ufortyfikowanych i odrutowanych pozycji wroga pułk otrzymał rozkaz kontynuowania ataku.

Kolejne natarcie rozpoczęło się o godz. 17.00. Na lewym skrzydle zaatakował I baon z kk LIR 31, tym razem wsparty II i III baonem z 6 pułku Landszturmu (kk Ldst. IR 6) ze 106 Dywizji Piechoty Pospolitego Ruszenia (Ldst. ID).

Po przegrupowaniu się grupa szturmowa ruszyła do ataku, ale dostała się pod bardzo silny ogień skrzydłowy broni maszynowej Rosjan, wskutek czego atak załamał się przed zasiekami z drutu kolczastego. Pododdziały zaległy i zaczęły się okopywać na tzw. ziemi niczyjej w niewielkiej odległości od linii rosyjskich, spędzając noc w prowizorycznych okopach.

Tego dnia w ataku został ciężko ranny Oberleutnant Rudolf Watznauer z kk Ldst. IR 6, w wyniku czego zmarł w nocy z 1/2 sierpnia.

Oba pułki ku LIR 31 i kk Ldst. IR 6 poniosły tego dnia duże straty. Spadek stanu osobowego kk LIR 31 był tak znaczny, że następnego dnia niezbędne było rozszerzenie lewego skrzydła ku LIR 20. Przesunięto połowę 5 kompanii na dotychczasowe pozycje ku LIR 31.

Mimo przejściowych sukcesów austro-węgierskich Rosjanie zdołali utrzymać bronione pozycje.

② Austro-węgierska pocztówka okolicznościowa przedstawiająca walki pod Lublinem

02.08.1915

W nocy 82 Brygada Piechoty przerwała atak i praktycznie przez cały dzień 2 sierpnia obie strony ograniczały się do wymiany ognia karabinowego.

O godz. 02.00 nastąpił atak przeprowadzony przez oddział wydzielony z ku LIR 31. Żołnierzom udało się pokonać zasieki wroga, ale Rosjanie znowu powstrzymali ich ogniem karabinów maszynowych.

Krótki, niespełna 20 minutowy atak przyniósł kolejne straty. Honwedzi otrzymali rozkaz powrotu na pozycje wyjściowe. Jedynie 9 kompania, do której rozkaz odwrotu dotarł za późno, musiała pozostać na osiągniętej rubieży do wieczora, gdyż ogień karabinowy Rosjan uniemożliwiał wycofanie się na własne pozycje. Natomiast ku LIR 20 pozostał praktycznie przez cały dzień w swoich okopach.

03.08.1915

O świcie 3 sierpnia dowództwo 82 Brygady Piechoty zaplanowało kolejne natarcie na pozycje rosyjskie. Jednakże o świcie, około godz. 03.40 po gwałtownym napadzie ogniowym, ze strony rosyjskiej nagle ostrzał ustał.

Wysłane patrole zameldowały, że Rosjanie porzucili okopy i przekroczyli rzekę, odchodząc na północ w kierunku na wieś Nasutów. Obydwa pułki węgierskie niezwłocznie przekroczyły rzekę, zajmując zabudowania majątku Snopków. Kapitan Konkolyi na czele 15 konnych żołnierzy 10 i 12 kompanii z ku LIR 20 o 06.30 ruszył na północ w pościg za uchodzącym wrogiem. Jako, że sam majątek w Snopkowie służył przed wojną ze swojej stadniny i hodowli koni dla wojska (tzw. remontów) można przypuszczać, że konie użyte do pościgu zostały przez honwedów zarekwirowane właśnie tutaj.

W tym czasie pułkowy pluton saperów z ku LIR 20 przystąpił do naprawy mostu na Ciemiędzy w Jakubowicach Konińskich. Już o godz. 07.30 ku LIR 20 i ku LIR 31 w dwóch oddzielnych kolumnach pułkowych pomaszerowały śladem uciekających Rosjan.

O 10.00 nadeszła wiadomość, że Rosjanie znajdują się na północ od Helenowa, szukając nową linię obrony na wzniesieniach na południe od wsi Nasutów.

Oba węgierskie pułki zostały skoncentrowane do ataku na wysokości wsi, ale ponieważ prawy sąsiad 26 Dywizji Landwehry (kk LIR 9 i kk LIR 10) znowu pozostał w tyle, natarcie wstrzymano do popołudnia tego samego dnia.

Pole walki usłane było poległymi, a panujące wysokie temperatury wymagały szybkiego działania. Siłą rzeczy pochówków dokonano więc najbliżej miejsca, w którym poniesiono największe straty, a więc w Marysinie. Zapewne do wykopania dołów wykorzystano licznie wziętych jeńców, co pozwoliło uporać się z tym zadaniem w ciągu paru dni po bitwie.

Na etapie kwerendy dokumentów rosyjskich udało się ustalić, że wielu żołnierzy 22 Niżegorodskiego pułku piechoty pochodziło z Guberni Radomskiej, Kieleckiej i Lubelskiej (m.in. z Lubartowa, z Niedzwicy oraz okolic Jastkowa), a ubyło ze stanu pułku po bitwie jako „prapawszy biez wiesti”. Zapewne w czasie samej bitwy poddali się lub też zdezerterowali z szeregów wybierając niewolę czy ucieczkę w rodzinne strony, zamiast dalszej walki w mundurze armii carskiej.

Poległych chowano przy kapliczce już bezpośrednio po bitwie, co potwierdzają m.in. dokumenty w postaci zapisów w metrykach poległych.

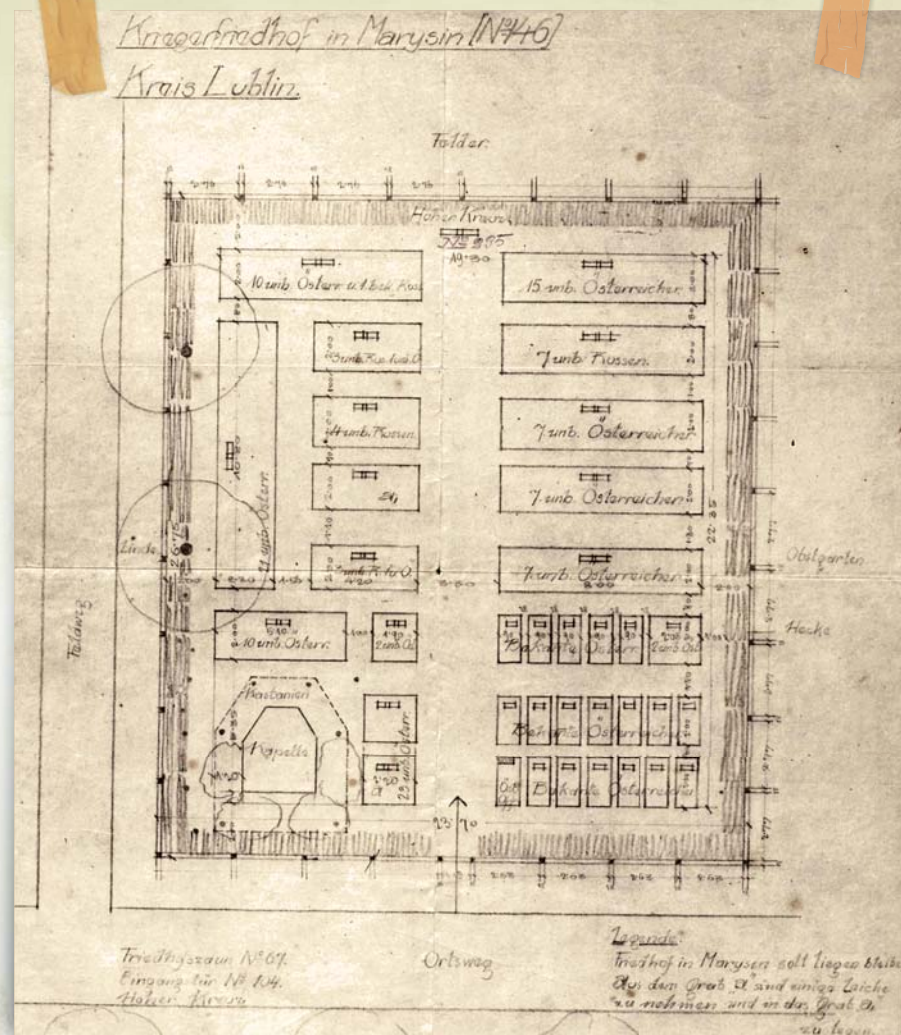
Po utrwaleniu się nowych władz na terenie Lubelszczyzny przystąpiono do ewidencjonowania grobów poległych żołnierzy. Miało to miejsce także w przypadku Marysina, dokąd ekshumowano szczątki żołnierzy austro-węgierskich z mogił rozproszonych po okolicznych polach.

Samą inwentaryzację grobów przeprowadzono w okolicy zimą 1915, co potwierdzają daty z kart katastralnych, a pierwsze spisy mogił w okolicy zakończono w grudniu 1915 r.

Pierwotnie cmentarz ogrodzony był drewnianym płotem i dodatkowo żywo-płotem, a na obrzeżach i wokół kapliczki zostały posadzone lipy i kasztanowce, które zachowały się do dzisiaj jako piękny ponad stuletni drzewostan. Jeszcze zimą 1930 na grobach stały krzyże, co potwierdza raport z przeprowadzonej w lutym 1930 roku kontroli stanu obiektu. Jesienią tegoż roku wykonano pierwszy poważniejszy remont cmentarza naprawiając uszkodzony częściowo płot, alejki i ścieżki wysypano żwirem i piaskiem, a na mogiłach postawiono krzyże dębowe w ilości 33 szt. Remont prowadzony był i finansowany przez Okręgową Dyрекcję Robót Publicznych w Lublinie.

Wg samego planu cmentarza, który w ewidencji austro-węgierskiej został ujęty jako „Kriegerfriedhof Nr. 146 Marysin” w 19 grobach pojedynczych i 16 zbiorowych spoczęło co najmniej 125 żołnierzy austro-węgierskich z pułków Ldst.IR 6, ku LIR 13 (HIR 13), ku LIR 14 (HIR 14), ku LIR 20 (HIR 20), ku LIR 31 (HIR 31), kk LIR 10, kk LIR 12, kk LIR 29 i kuk IR 36 oraz co najmniej 18 żołnierzy rosyjskich z 22 pułku piechoty poległych lub zmarłych z ran w dniach 31.07.1915 – 04.08.1915 r.

Jak wskazuje na to opis z planu, pochowanych 19 żołnierzy austro-węgierskich i 1 rosyjski musiało być znanych z nazwiska.

Plan cmentarza

Oficjalnie o śmierci żołnierzy informowano komunikatami w listach strat (Verlustliste), a także w ówczesnej prasie.

Wg stanu na początek roku 2022 nie zachowały się elementy pierwotnego wystroju cmentarza, zarysy mogił zbiorowych są słabo czytelne, a pojedyncze groby są już niewidoczne. Jedynym elementem świadczącym, że jest to cmentarz wojenny jest nagrobek na mogile porucznika armii austro-węgierskiej z datą śmierci 02.08.1915.

Powiat Lublin
Gmina Jastków

STAN

cmentarza wojennego w miejscowości w kol. Marysin

z wojny światowej

~~z wojny światowej~~

1	Położenie cmentarza	Przy drodze wiedzącej przez kol. Marysin
2	Imię i nazwisko, oraz miejsce zamieszkania właściciela ziemi, zajętej pod cmentarz	Jan Kobiałko zamieszkały w kol. Marysin
3	Ile hektarów lub morgów ziemi posiada właściciel, na gruncie którego znajduje się cmentarz	posiada 10 morg. ziemi.
4	Wymiary cmentarza: długość i szer. w metrach powierzchnia w mtr. ²	25 X 25 = 1375 mtr. ²
5	Czy cmentarz jest ogrodzony i czym?	Ogrodzony sztachetami drewnianymi
6	Ilość i rodzaj mogił	mogil zbiorowych: 1-11x2, 1-8x2, 5-8x2, 3-4x2 1-5x2, 2-2x2, 1-4x2 i pojedynczych 19-2xl.
7	Stan mogił	średni
8	Ilość krzyżów lub betonowych nagrobków	1 kamienny nagrobek i 13 krzyżów drewnianych.
9	Czy na krzyżach i nagrobkach są napisy	Na nagrobku jest napis na krzyżach niema.
10	Stan cmentarza i rok uporządkowania	Zły. Według zebranych informacji od roku 1925 nie oczyszczony.
11	Czy cmentarz wymaga ogrodzenia, a mogiły podwyższenia ziemi i odarniowania oraz postawienia brakujących krzyżów, bramek, wycięcia krzewów oraz wygracowania ścieżek i t. p. Wyliczyć ilość lub wymiar. Wyszczególnienie: Cmentarz wymaga poprawienia ogrodzenia, podwyższenia ziemi mogił i odarniowania, postawienia nowych krzyżów gdyż stojące są zniszczone, zrobienia bramek oraz wygracowania ścieżek.	

Jastków, dnia 19 lutego 1930 r.

UWAGA: wszystkie dane winny być dobrane

Podpis

Wójt Gminy Jastków

X. S. S. S.

116.200.3.11.12. Druk. Państwowa, Lublin

Příjmení a jméno

Ján

HUBENÝ

Hodnost a pluk voj. býv. peší pluk 36.

Datum a místo narození 1896, Malotica,
polit. okres, země)

pol. okr. Kolín, Čechy.

Prislušnost
(polit. okres, země)

Datum a místo úmrtí 1. 8. 1915.
(polit. okres, země)

Marisien, Lublín, R. Pols

Datum pohřbu 1. 8. 1915.

Označení hřbitova a místo
(polit. okres, země)

Marisien, R. Polsko.

Oddělení, číslo hrobu

Opsáno podle metriky býv. hon. peš. a hus
pl., uložené u Vel. VII. sboru.

Úmrtí kniha: tom., fol. tom. I / Ia, fol. 467.

Tiskárna MNO. — 1163-36.

● Raport z 11.1930 dotyczący stanu cmentarza Okręgowej Dyrekcji
Robót Publicznych w Lublinie, Referat Grobnictwa Wojennego

● Poległy i pochowany w Marysinie Jan Hubený. Skau z kart
poległych z Archiwum Wojennego w Pradze

Właśnie w jednym z pojedynczych grobów spoczął oficer armii austro-węgierskiej Oberleutnant Rudolf Watznauer z kk Ldst.IR 6 ze 106. Ldst.Inf.Division, w skład której wchodziła też I Brygada i 4 pp. Legionów Polskich, które w tym samym czasie walczyły z Rosjanami w rejonie Jastkowa.

Por. Rudolf Watznauer pochowany na cmentarzu wojennym w Marysinie

Rudolf Watznauer urodził się w 1873 roku w Reichenbergu (dzisiaj Liberec w Republice Czeskiej) jako syn Leopolda, sądowego urzędnika austro-węgierskiego, zmarł nocą z 1 na 2 sierpnia 1915 r. z ran odniesionych w bitwie pod Marysinem.

W latach 1887 - 1891 młody Rudolf uczęszczał do państwowej szkoły zawodowej (Staatsgewerbeschule) w Reichenberg (Liberec), gdzie uczył się na wydziale budowlanym. W roku 1891 po czterech latach nauki, zdaniu matury i egzaminów zawodowych przeprowadził się do Linzu w Górnej Austrii, rozpoczynając pracę w charakterze pracownika (technika) budowlanego.

W 1898 r., po zdaniu egzaminów w miejscowej Izbie Rzemieślniczej, wstąpił do służby państwowej, uzyskując mianowanie na urzędnika wydziału budownictwa Urzędu Miejskiego w Linz, gdzie pracował do 1899 r.

W tym okresie m.in. zajmował się sporządzeniem i wykreśleniem nowego planu miasta, jednocześnie kierując budową koszar dla c.k. 2 pułku piechoty Obrony Krajowej (Landwehr) „Linz” (kk LIR Nr. 2).

Na początku października 1899 r. Rudolf przeprowadził się do Olomouca (Olomütz), gdzie otrzymał posadę miejskiego inspektora budowlanego, na tym stanowisku pracując do końca 1911 r. W tym czasie zaprojektował, a następnie zrealizował budowę nowej kanalizacji miejskiej. Kolejnymi inwestycjami, które przeprowadził, była nowa gazownia miejska i rozbudowa istniejącej elektrowni miejskiej. Kierował też wznoszeniem budynków publicznych m.in. nowych siedzib dla żeńskiego seminarium nauczycielskiego oraz gimnazjum męskiego. Miał wiele zainteresowań, m.in. hobbyistycznie zajmował się kolorowaniem zdjęć czarno-białych, a więc techniką nowatorską jak na owe czasy. Udzielał się aktywnie w akcjach filantropijnych wspierając finansowo dzieci z ubogich rodzin. W Olomuńcu poznał swoją przyszłą żonę Gusti Tkany (ur.25.09.1878) córkę Franza Tkany (*30.09.1851-+27.06.1915) profesora gimnazjalnego i Any Augusty z domu Wozelka. Z Gusti zawarł związek małżeński 26 kwietnia 1902 r., małżeństwo miało dwójkę dzieci.

• Nagrobek por. Rudolfa Watznauera wykonany przez lubelski warsztat kamieniarski. Najprawdopodobniejszym wykonawcą był kamieniarz Jaroslav Novak (właścicielem Jaroslav Novak lub jego pracownicy) z pochodzenia Czech, który początkowo pracował w Warszawie, a po przeniesieniu się do Lublina, dzięki ożenowi z wdową po Adolfie Timme, zaczął prowadzić samodzielnie przejęty warsztat kamieniarski. Jako właściciel J. Novaka zakład działał na posesji przy Alei Racławickiej w Lublinie w latach 1905 - 1920. Prawdopodobnymi fundatorami nagrobka w Marysinie byli najbliżsi poległego Rudolfa Watznauera. Szacowana data powstania nagrobka lata 1916-1918.

Z końcem 1911 r. Rudolf w związku z ogłoszonym właśnie konkursem na inżyniera miejskiego w Marienbad (dzisiejsze Mariańskie Łaźnie) zgłosił swoją kandydaturę na to stanowisko. Został wybrany spośród 46 (!) kandydatów, co tylko potwierdza jego doświadczenie i wcześniejsze dokonania zawodowe. Wskutek tego w grudniu 1911 złożył rezygnację z pracy dla miasta Olomouc i przeniósł się do Marienbad, gdzie oficjalnie z dniem 1 stycznia 1912 roku został powołany na stanowisko miejskiego inżyniera budowlanego (Stadtbaumeister).

Tam też, pomimo krótkiego okresu jaki jeszcze pozostał do wybuchu Wielkiej Wojny udało mu się pozostawić po sobie parę trwałych śladów w postaci pierwszego na terenach Czech toru bobslejowego (!) czy też fontanny „Cesarza Franciszka Josefa” („Der Kaiser Franz Josef Jubiläumsbrunnen”), którą zbudowano wg jego projektu i pod jego nadzorem.

Co do przebiegu służby wojskowej Rudolfa, to jako jednoroczny ochotnik zasadniczą służbę wojskową odbył on w c. i k. 25 batalionie strzelców polnych (kuk mährisches Feldjägerbataillon Nr. 25), kończąc ją w roku 1895 uzyskaniem stopnia kadeta rezerwy (Cadett der Infanterie in der Reserve). W następnych latach odbywał regularnie coroczne ćwiczenia wojskowe, w wyniku czego pod koniec roku 1897 został mianowany na stopień podporucznika rezerwy piechoty (Leutnant der Infanterie in der Reserve) pozostając nadal na stanie kuk FJB 25.

W roku 1899 wyróżniono go brązowym Medalem Jubileuszowym i Pamiątkowym Sił Zbrojnych i Żandarmerii (Jubiläums-Erinnerungsmedaille für die bewaffnete Macht und die Gendarmerie in Bronze), co sugerowałoby jego dalszy ochotniczy udział w corocznych ćwiczeniach wojskowych, aż do tego właśnie roku. W ewidencji kuk FJB 25 pozostawał do 1902 r., po czym w rok później przeniesiono go do stanu c.k. 13 pułku piechoty Obrony Krajowej (kk LIR 13 „Olmütz”) stacjonującą w Ołomuńcu.

Po wybuchu wojny jako podporucznik rezerwy piechoty został zmobilizowany, otrzymując ze względu na wiek przydział na stanowisko komendanta oddziału zabezpieczenia kolei Pospolitego Ruszenia w Nowym Sączu (Landsturm Eisenbahnsicherung Neu Sandez), w tej jednostce służył do końca października 1914 r. Okres ten zbiegł się z czasowym funkcjonowaniem austro-węgierskiego Naczelnego Dowództwa (AOK) właśnie w Nowym Sączu.

Zadania wspomnianego wyżej Eisenbahnsicherung pokrywały się z odcinkami eksploatacyjnymi kolei, więc dla takiego EBS Det. ulokowanego w Nowym Sączu był to odcinek Stróżel(Grybów)-Muszyna, o tyle ważny, że znajdują się tam co najmniej dwa tunele (Ptaszkowa, Żegiestów) i duża ilość mostów. Ten właśnie odcinek odgrywał wówczas rolę wręcz strategiczną, bo w kiedy w październiku 1914 r. ruszyła ofensywa, mająca po raz pierwszy odblokować oblężony Przemyśl i doprowadzić do wyparcia wojsk rosyjskich z zajętej części Galicji stał się on najkrótszą nitką dowozu rezerw i zapasów dla walczących wojsk. Z kolei po decyzji wycofania

się w rejon Krakowa Oddziały Bezpieczeństwa Kolei odpowiadały za niezbędne zniszczenia infrastruktury przed oddaniem terenu Rosjanom. Następnie Rudolf do końca maja 1915 r. przebywał na urlopie. W tym czasie, w grudniu 1914 r. otrzymał awans na stopień porucznika Pospolitego Ruszenia. Wielce prawdopodobne jest, że przyczyną udzielenia wspomnianego urlopu mogło być pogorszenie stanu zdrowia mającego już 41 lat oficera rezerwy.

5 czerwca 1915 powrócił do aktywnej służby z przydziałem do k.k. Landsturm Infanterie Regiment Nr. 6 „Eger”, gdzie objął dowództwo 8 kompanii marszowej stanowiącej kolejne uzupełnienie dla macierzystej jednostki. W pierwszych dniach lipca 1915 r. ze swą kompanią wyruszył na front, aby dołączyć do walczącego na froncie rosyjskim kk Ldst.IR 6. Niecały miesiąc po przybyciu do pułku zakończyła się jego krótka służba na pierwszej linii – został ciężko ranny podczas ataku na pozycje rosyjskie pod Marysinem, w wyniku czego zmarł nocą z 1 na 2 sierpnia 1915 r.

Oficjalnie o jego śmierci poinformowano komunikatem w Liście Strat (Verlustliste) nr 471 z dnia 30.09.1916 r.. Może dziwić długi okres od dnia jego śmierci do czasu publikacji informacji o tym na Listach Strat, ale w przypadku jednostek Landszturmu trzeba pamiętać, że nie dysponowały one zapleczem w postaci pododdziału zapasowego (Ersatz Baon/Kader), tak jak miało to miejsce w pułkach liniowych czy też Landwehry, co wpływało na opóźnione przekazanie meldunków o stratach i ich publikację przez Ministerstwo Wojny.

☛ Poległy w bitwie pod Marysinem Feldwebel Karl Bausek. Tablica pamiątkowa z cmentarza Olšany przy ul. Jana Želivského w Pradze

KATASTERBLATT № 0231

über Soldatengräber.

Ortsangaben	<i>Am nördlichen Ende des Dorfes Marysin Gemeinde Jastkow</i>
№ der Grabstellen	<i>105.</i>
Einzel-oder Massengräber	<i>Einzelgrab</i>
Tag der Anlage des Grabes	<i>2. August. 1915.</i>
Beigesetzte eigene und Soldaten des Gegners	<i>eigene</i>
Name und Truppenkörper der Beigesetzten	<i>Oberleutenant Watznauer Rudolf. I. Baon. Landstm.</i>
Anzahl der Beigesetzten, wenn deren Namen nicht eruierbar sind.	<i>./.</i>

Lublin, am 1. Dezember. 1915.

Der k. u. k. Kreiskommandant.

- Skau z karty katastralnej z Archiwum w Lublinie. Opis pierwszego umiejscowienia grobu por. Rudolfa Watznauera

KATASTERBLATT № 0232

über Soldatengräber.

Ortsangaben	<i>Am nördlichen Ende des Dorfes Marysin 150. Schritte gegen Westen Gemeinde Jastkow</i>
№ der Grabstellen	<i>109.</i>
Einzel-oder Massengräber	<i>Einzelgrab</i>
Tag der Anlage des Grabes	<i>./.</i>
Beigesetzte eigene und Soldaten des Gegners	<i>eigene</i>
Name und Truppenkörper der Beigesetzten	<i>Haj Janos 31. L. Inf. Rgt. 4. Komp</i>
Anzahl der Beigesetzten, wenn deren Namen nicht eruierbar sind.	<i>./.</i>

Lublin, am 1. Dezember. 1915.

Der k. u. k. Kreiskommandant.

- Skau z katastru sporządzonego 1 grudnia 1915 opisujący położenie grobu szer. Janosa Maja

Typowy austro-węgierski lazaret wojenny

Kolumna jeńców rosyjskich, zdjęcie z rogu ulic Królewskiej i Podwale w Lublinie

Lista żołnierzy austro-węgierskich pochowanych w Marysinie:

- ◆ **Balog János**, ku LIR 20, *1882/1883 Hódmezővásárhely, Csongrád, +01.08.1915
- ◆ **Batowec Josef**, Gefr., kk Ldst.IR 6, 7.Komp., *1895 Smichov / Praha, +01.08.1915
- ◆ **Bauer Georg**, Inf., kk Ldst.IR 6, 8.Komp., *1876 Langendörflas (Dlouhý Újezd), Tachau (Tachov), +01/02.08.1915
- ◆ **Bausek Karl**, Zugsf.Tit.Feldw., kk Ldst.IR 6, 4.Komp., *1874 Landskron (Lanškroun), +04.08.1915
- ◆ **Bednař Alois**, Inf., kk Ldst.IR 6, 7.Komp., *1874 Schdiar (Zdař), Kamenitz a. d. L.(Kamenice nad Lipou), +01.08.1915
- ◆ **Bejbl Rudolf**, Inf., kk Ldst.IR 6, 7.Komp., *1893 Weselitschko (Veseličko), Mühlhausen (Milevsko), +02.08.1915
- ◆ **Benko Ludevit**, (?), ku LIR 14, *(?)(?), Nitra, +02.08.1915
- ◆ **Bincsik István**, Inf., ku LIR 31, 10.Komp., *1895 Köpösd (Hájske), +02.08.1915
- ◆ **Blaha Adalbert**, Ldst.Inf., kk Ldst.IR 6, 5.Komp., *1877 Prachatitz / Horni Kozli, Pardubitz (Pardubice), +03.08.1915
- ◆ **Bodam Bemias**, (?), ku LIR 31, *(?)(?), +03.08.1915
- ◆ **Bognár András**, Inf., ku LIR 20, MGA 1, *1893/1894 Szepetnek, Zala, +02.08.1915
- ◆ **Bognár József**, Inf., ku LIR 31, 1.Komp., *(?)(?), +02.08.1915
- ◆ **Braunbart Hermann**, Inf., kk Ldst.IR 6, *1895 Klösterle (Kláštrec), Prachatitz (Prachaticce), +02.08.1915
- ◆ **Cais Josef**, Inf., kk Ldst.IR 6, 8.Komp., *1876 Dobrusch (Dobročkov), Krumau (Český Krumlov), +01/02.08.1915
- ◆ **Chitz Rudolf**, Inf., kk Ldst.IR 6, 7.Komp., *1885 (?), Praha, +02.08.1915
- ◆ **Chramosta Franz**, Inf., kk Ldst.IR 6, 8.Komp., *1882 Zetoras (Cetoraz), Patzau (Pacov), +01/02.08.1915
- ◆ **Csémán János**, Inf., ku LIR 20, *1885/1886 Kisszentgrót, Zala, +31.07.1915
- ◆ **Csönge Géza**, (?), ku LIR 20, 2. Ers.Komp., *1890/1891 Keszthely Zala, +02.08.1915
- ◆ **Csonka Péter**, Korp., ku LIR 31, *1894 Köny, Győr, +02.08.1915
- ◆ **Csordás András**, Inf., ku LIR 20, 1.Komp., *1884/1885 Sormás, Zala, +31.07.1915
- ◆ **Csordás Rudolf**, Inf., ku LIR 13, *1881 Héreg, Komárom, +01.08.1915

- ◆ **Dimitrov Lázár**, Inft., ku LIR 31, *(?) Szokula, Torontál, +02.08.1915
- ◆ **Dvoržak József**, Inft., ku LIR 20, *1895/1896 Nepolisy, Hradec Králové, +31.07.1915
- ◆ **Fekete Márton István**, Korp., ku LIR 31, *1888 Lázi, Veszprém, +02.08.1915
- ◆ **Fleischer Ignác**, Res.Inft., ku LIR 14, *1882/1883 Esztergom, Komárom, +02.08.1915
- ◆ **Forgács István**, Ldst.Inft., ku LIR 20, 3.Komp., *1893/1894 Lőrincpuszta, Veszprém, +01.08.1915
- ◆ **Francsics Károly**, Inft., ku LIR 20, 3.Komp., *1890/1891 Pápa, Veszprém, +01.08.1915
- ◆ **Frank Gáspár**, Inft., ku LIR 31, 9.Komp., *1879 Komárom, +02.08.1915
- ◆ **Franz Franz**, Inft., kk Ldst.IR 6, 8.Komp., *1877 Zodi (Sádlno), Krumau (Český Krumlov), +01/02.08.1915
- ◆ **Göögös Sándor**, Ldst.Inft., ku LIR 20, 3.Komp., *1892/1893 Dabroncz, Zala, +01.08.1915
- ◆ **Gondár János**, Inft., ku LIR 31, *1873 Ásvány, Győr, +02.08.1915
- ◆ **Götter Johann**, Korp.Tit.Zugsf., kk Ldst.IR 6, 7.Komp., *1877 Unter-Lohna, Eger (Cheb), +01.08.1915
- ◆ **Griskovnyák (Irüskovnyák) Péter**, Ldst.Inft., ku LIR 20, 2.Komp., *1881/1882 Belatincz, Zala, +01.08.1915
- ◆ **Guzli József**, Ldst.Inft., ku LIR 31, *1894/1895 Neszmély, Komárom, +02.08.1915
- ◆ **Hajba József**, Inft., ku LIR 20, 6.Komp., *1878 Külsővat, Veszprém, +01.08.1915
- ◆ **Hardibu Ferenc**, Inft., ku LIR 20, *1882/1883 Szanád, Torontál, +31.07.1915
- ◆ **Harlik Antal**, (?), ku LIR 31, *(?)?, +03.08.1915
- ◆ **Hauskovics (Hruskovics) Samuel**, Inft., ku LIR 14, 1.Ers.Komp., *1881 Bakabánya (Pukaneč), Léva (Levice), +02.08.1915
- ◆ **Hautzing Vilmos**, Inft., ku LIR 31, 12.Komp., *(?)?, +01.08.1915
- ◆ **Heřmanek Franz**, Inft., kk Ldst.IR 6, 6.Komp., *1889 Kamenitz a. d. L.(Kamenice nad Lipou), +02.08.1915
- ◆ **Holík František**, Inft., kk LIR 10, 1.Komp., *1894 Nymburk, +01.08.1915
- ◆ **Hossinger Franz**, Ldst.Inft., kk Ldst.IR 6, 5.Komp., *1876 Krumau (Český Krumlov), +02.08.1915
- ◆ **Hubeny Ján**, Inft., kuk IR 36, *1896 Malotice, Kolin, +01.08.1915
- ◆ **Huss Vilém**, Inft., kk LIR 10, 1.Komp., *1895 Žatec, +01.08.1915
- ◆ **Illés János**, Ldst.Inft., ku LIR 20, *1881/1882 Zalaszentlászló, Zala, +02.08.1915
- ◆ **Illés Károly**, Ldst.Inft., ku LIR 20, 3.Komp., *1879/1880 Nemesördemic, Veszprém, +31.07.1915

- ◆ **Jeges István**, Ldst.Inft., ku LIR 31, 12.Komp. *1890 Papkeszi, Veszprém, +02.08.1915
- ◆ **Kálazi József**, Inft., ku LIR 31, *1891 Göd, Pest, +02.08.1915
- ◆ **Kamocsay István**, Inft., ku LIR 13, 9.Komp., *1885 Alsónyárasd (Dolné Topoľníky), Pozsony (Bratislava), +01.08.1915
- ◆ **Kecskés Boldizsár**, Zugsf., ku LIR 14, *(?)?, +02.08.1915
- ◆ **Kelemen József**, Inft., ku LIR 31, 12.Komp., *1881/1882 Abda, Győr, +02.08.1915
- ◆ **Kis Pál**, Korp., ku LIR 20, 6.Komp., *1891/1892 Szeged, Csongrád, +01.08.1915
- ◆ **Kovács József**, Zugsf., ku LIR 31, 9.Komp., *1877/1878 Enying, Fejér, +02.08.1915
- ◆ **Kovacevics Pál**, Korp., ku LIR 20, MGA, *1893/1894 Keszthely, Zala, +01.08.1915
- ◆ **Kovacsik József**, Res.Zugsf., ku LIR 14, 12.Komp., *1888 Ürmény (Mojmírovce), Nitra, +01.08.1915
- ◆ **Kreuzig Josef**, Inft., kk LIR 10, 1.Komp., *1893 Kovářská (Schmiedeberg), Přísečnice, +03.08.1915
- ◆ **Kunte Gustav**, Inft., kk Ldst.IR 6, 7.Komp., *1876 Schönlinde (Krásná Lípa), Rumburg, +01.08.1915
- ◆ **Lehoczky István**, Inft., ku LIR 14, 9.Komp., *1887 Selmečbánya (Banská Štiavnica), +02.08.1915
- ◆ **Lőrincz György**, Inft., ku LIR 31, *1895 Komárom, +02.08.1915
- ◆ **Mácsai Mihály**, Inft., ku LIR 31, 11.Komp., *1879/1880 Győr, +01/02.08.1915
- ◆ **Magvas Fülöp**, Ldst.Inft., ku LIR 20, *1878/1879 Kislód, Veszprém, +31.07.1915
- ◆ **Máj János**, Inft., ku LIR 31, 4.Komp., *(?)?, +01/02.08.1915
- ◆ **Makulenszky Ferenc**, Ldst.Inft., ku LIR 31, 12.Komp., *1891/1892 Dunaalmás, Komárom, +01.08.1915
- ◆ **Mardon József**, Ldst.Inft., ku LIR 31, *1895/1896 Tóváros, Fejér, +01.08.1915
- ◆ **Markus Johann**, Inft., kk Ldst.IR 6, 5.Komp., *1877 Groß Ramersschlag (Velký Ratmírov), Neuhaus (Jindřichův Hradec), +02.08.1915
- ◆ **Márton Mihály**, Inft., ku LIR 20, 1.Komp., *1884/1885 Kiskomárom, Zala, +02.08.1915
- ◆ **Matta József**, Inft., ku LIR 31, *(?) Visnyó, Zemplén, +02.08.1915
- ◆ **Miskov Szilárd**, Inft., ku LIR 31, *(?) Nagyikinda, Torontál, +02.08.1915
- ◆ **Molnár Győző**, Ldst.Inft., ku LIR 14, *1895/1896 Kesztlőc, Komárom, +01.08.1915
- ◆ **Molnár Kálmán**, Inft., ku LIR 20, 10.Komp., *1895, Rédics, Zala, +01.08.1915
- ◆ **Molnár Lajos**, Korp., ku LIR 31, 10.Komp., *1877/1878 Gyömöre, Győr, +02.08.1915

- ◆ **Muck Karl**, Gefr., kk Ldst.IR 6, 3.Komp., *1873 Neuberg (Podhradí u Aše), Asch (Aš), +02.08.1915
- ◆ **Nagy Gábor**, Inft., ku LIR 31, 5.Komp., *(?)(?), +03.08.1915
- ◆ **Nagy Pál György**, (?), ku LIR 20, *1889/1890 Csongrád, +01.08.1915
- ◆ **Nagy Sándor**, Inft., ku LIR 20, 1.Komp., *1880/1881 Vaspör, Zala, +02.08.1915
- ◆ **Németh János**, Inft., ku LIR 20, 1.Komp., *1879/1880 Zalaerdőd, Veszprém, +02.08.1915
- ◆ **Novák Tamás**, Inft., ku LIR 20, *1884/1885 Zsidény, Zala, +01.08.1915
- ◆ **Novotny Jaroslav**, Inft., kuk IR 36, *1895 Semčice, Mladá Boleslav, +02.08.1915
- ◆ **Obermayer Ferenc**, Zugsf., ku LIR 31, 7.Komp., *1891/1892 Herend, Veszprém, +04.08.1915
- ◆ **Ozsvald Gáspár**, Inft., ku LIR 13, *1891 Zohor, Pozsony (Bratislava), +01.08.1915
- ◆ **Pakoy József**, Ldst.Inft., ku LIR 20, *1883/1884 Takácsi, Veszprém, +01.08.1915
- ◆ **Paksi József**, Inft., ku LIR 20, 11.Komp., *1882/1883 Takácsi, Veszprém, +31.07.1915
- ◆ **Pásztor Ondrej**, Inft., ku LIR 14, *1895 Szászd, Korpona (Krupina), +01.08.1915
- ◆ **Pohnan Franz**, Korp., kk Ldst.IR 6, 8.Komp., *1878 Vysoká, Selčan (Sedlčany), +01/02.08.1915
- ◆ **Pomogács József**, Inft., ku LIR 31, *1878/1879 Csanakhegy, Győr, +02.08.1915
- ◆ **Priszinger Kálmán**, Inft., ku LIR 31, 12.Komp., *1882/1883 Nagycenk, Győr, +02.08.1915
- ◆ **Proksza István**, Inft., ku LIR 14, *1895 Ujlaček (Malé Zálužie), Nitra, +01.08.1915
- ◆ **Raithel Lorenz**, Gefr., kk Ldst.IR 6, 3.Komp., *1879 Schönbach (Krásná), Asch (Aš), +01/02.08.1915
- ◆ **Rezek Josef**, Gefr., kk Ldst.IR 6, 8.Komp., *1872 Neswatschill (Nesvačily), Beneschau (Benešov), +01/02.08.1915
- ◆ **Rusznýák Béla**, Kdt., ku LIR 31, 10.Komp., *1894 Hajmáskér, Veszprém, +01.08.1915
- ◆ **Sándor János**, Zugsf., ku LIR 20, 2.Komp., *1888/1889 Gelse, Zala, +01.08.1915
- ◆ **Schmidt Josef**, Gefr., kk Ldst.IR 6, 8.Komp., *1878 Ullersreuth, Tachau (Tachov), +01/02.08.1915
- ◆ **Schmidt Wilhelm**, Gefr., kk Ldst.IR 6, 7.Komp., *1877 Schönfeld (Krašno), Elbogen (Loket), +01.08.1915
- ◆ **Šimandl Josef**, Inft., kk Ldst.IR 6, 7.Komp., *1895 Aujezd (Újezd), Pilsen (Plzeň), +02.08.1915
- ◆ **Šimek František**, Inft., kk LIR 29, *1875 Žireč okr. Rácov, Prachatice, +02.08.1915
- ◆ **Smeiser Eduard**, Inft., kk Ldst.IR 6, 7.Komp., *1891 Boschin (Bosin), Melnik, +01/02.08.1915
- ◆ **Soka József**, Inft., ku LIR 31, 6.Komp., *1896 Karlóc, Nitra, +03.08.1915

- ◆ **Stanek Thomas**, Inft., kk Ldst.IR 6, 8.Komp., *1873 Rohn (Leptač), Prachatitz (Prachatice), +01/02.08.1915
- ◆ **Stulik Franz**, Inft., kk Ldst.IR 6, 8.Komp., *1875 Zirnau (Dřiteň), Budweis (České Budějovice), +02.08.1915
- ◆ **Sykora Jaroslav**, Off.Diener, kk Ldst.IR 6, 5.Komp., *1877 Běchtin, Raudnitz (Roudnice), +02.08.1915
- ◆ **Szabó András**, Inft., ku LIR 14, 6.Komp., *1878 Muzsla (Mužla), Nitra, +31.07.1915
- ◆ **Szabó István**, Inft., ku LIR 31, *1895 Dunaszentpál, Győr, +03.08.1915
- ◆ **Szilvai István**, Inft., ku LIR 31, *1895/1896 Tés, Veszprém, +02.08.1915
- ◆ **Szmolik János**, Ldst.Inft., ku LIR 13, *1878 Stomfa (Stupava), Pozsony (Bratislava), +01.08.1915
- ◆ **Takács Ignác**, Inft., ku LIR 31, 6.Komp., *1895/1896 Rábacsécsény, Győr, +04.08.1915
- ◆ **Tamás András**, Inft., ku LIR 20, 4.Komp., *1894/1895 Egeraracsa, Zala, +02.08.1915
- ◆ **Tamás István**, Ldst.Inft., ku LIR 20, 3.Komp., *1879/1880 Csörnyeföld, Zala, +01.08.1915
- ◆ **Tinhof Ferenc**, Inft., ku LIR 31, 5.Komp., *1882/1883 (?), +31.07.1915
- ◆ **Tiwald (Tiewald) János**, Inft., ku LIR 13, *1891/1892 Loretom, +02.08.1915
- ◆ **Török Lipót**, Inft., ku LIR 14, 14.Komp., *1894/1895 Bajót, Komárom, +01.08.1915
- ◆ **Újvári Imre**, Inft., ku LIR 31, 8.Komp., *1895 Tét, Győr, +02.08.1915
- ◆ **Ungar Mihály**, (?), ku LIR 31, *(?)(?), +02.08.1915
- ◆ **Váci Géza**, Ldst.Inft., ku LIR 20, 4.Komp., *1892/1893 Pápateszér, Veszprém, +31.07.1915
- ◆ **Valek Paul**, Inft., kk Ldst.IR 6, 8.Komp., *1876 Drslawitz (Drslavice), Ungarisch Brod (Uherský Brod), +01/02.08.1915
- ◆ **Varga György**, Inft., ku LIR 20, 8.Komp., *1894/1895 Szentbékállá, Veszprém, +01.08.1915
- ◆ **Varró Károly**, Inft., ku LIR 20, 4.Komp., *1894/1895 Lesencetomaj, Veszprém, +31.07.1915
- ◆ **Vas József**, Ldst.Inft., ku LIR 31, 11.Komp., *1886/1887 Szend, Neszmély, +02.08.1915
- ◆ **Viglaszký Péter**, Inft., ku LIR 14, 2.ErsKomp., *1895 Nagyülés (Lehota Velká), Újbánya (Nová Baňa), +03.08.1915
- ◆ **Vincze Gyula**, Inft., ku LIR 20, 3.Komp., *1890/1891 Dötk Zala, +31.07.1915
- ◆ **Vinczek (Wineczik) János**, Inft., ku LIR 20, *1894/1895 Zalaegerszeg, Zala, +02.08.1915
- ◆ **Vitek Jaroslav**, Kdt.i.d.Res., kk LIR 12, *(?)(?), +03.08.1915
- ◆ **Watznauer Rudolf**, Oblt., kk Ldst.IR 6, 5.Komp., *1873 Marienbad (Mariánské Lázně), +02.08.1915

Żołnierze rosyjscy z 22 pułku piechoty pochowani w Marysinie:

- ♦ **Antonow Fiodor Pawłowicz**, st.szer., +01.08.1915, gub. Orłow
- ♦ **Baimaszew Safiula Liatyfow**, szer., +02.08.1915, gub. Penza
- ♦ **Berg Żan Eduardowicz**, szer., +01.08.1915, gub. Kurlandia
- ♦ **Bożenow Iwan Grigoriewicz**, st.szer., +31.07.1915, gub. Smolensk
- ♦ **Butkow Siergiej Siemienowicz**, szer., +02.08.1915, gub. Wiatka
- ♦ **Czebatarow Demjan Sawieliewicz**, szer., +01.08.1915, gub. Woroneż
- ♦ **Danczuk Grigorij Maksimowicz**, szer., +01.08.1915, gub. Turgansk
- ♦ **Goriaczew Dmitrij**, szer., +02.08.1915, gub. Tula
- ♦ **Gromow Iwan Jakowlewicz**, szer., +01.08.1915, gub. Kiev
- ♦ **Kosolapow Nikolai**, szer., +31.07.1915, gub. Wiatka
- ♦ **Kucejko Ignatij Aleksandrowicz**, szer., +01.08.1915, gub. Kamieniec Podolski
- ♦ **Luczenpow Wasilij Andreiewicz**, szer., +02.08.1915, gub. Orłow
- ♦ **Michalczuk Iwan Osipowicz**, st.szer., +01.08.1915, gub. Kamieniec Podolski
- ♦ **Miednikow Meisza Umierow**, szer., +02.08.1915, gub. Kiev
- ♦ **Naryżnyj Aleksandr**, szer., +02.08.1915, gub. Charkow
- ♦ **Pletniew Fiodor Aleksiejewicz**, st.szer., +01.08.1915, gub. Tambow
- ♦ **Portikow Timofiej Kuzmin**, szer., +02.08.1915, gub. Tambow
- ♦ **Razsadin Iwan Iwanowicz**, st.szer., +31.07.1915, gub. Moskwa
- ♦ **Skowronski Siergiej Mihajlowicz**, szer., +02.08.1915, gub. Woroneż
- ♦ **Sobolew Nikolai**, szer., +02.08.1915, gub. Tula
- ♦ **Wasiliew Iwan Wasiliewicz**, szer., +02.08.1915, gub. Kazan
- ♦ **Żawnir Iwan Leontiejewicz**, szer., +31.07.1915, gub. Poltawa

Zusammengestellt von:

Krzysztof Bober & Tomasz Nowakowski, Col. SG in Res.
Stiftung "Erinnerung zurückbringen" Stalowa Wola

Quellenangabe:

- Dokumentation der c. u. k. Inspektion der Kriegsgräber in Lublin
- Sammlung von Gefallenekarten aus dem Militärarchiv in Prag
- offizielle Verlustlisten der österreichisch-ungarischen Armee
- Monographien der österreichisch-ungarischen Regimenter k.u. LIR 20 (HIR 20) und k.u. LIR 31 (HIR 31)
- Gefechtstagebuch und Verlustliste des 22. Nishgoroder Infanterieregiments
- Ausgaben der damaligen Zeitungen "Marienbader Zeitung", "Linzer Tagespost"

KRIEGSFRIEDHOF IN MARYSIN

- die Schlacht bei Jastków 1915

*„Gräber verrotten. Religionen sterben aus
Die Armeen schmelzen. Ihre Anführer sterben.
Das Blut sickert in den Untergrund und kühlt -
der Baum bekommt neues Laub!“*

- Władysław Broniewski (Grabmal von Tamerlan)

Der Erste Weltkrieg hat die Region Lublin und damit unsere Umgebung nicht verschont. Die im Sommer 1914 begonnenen Militäroperationen durchquerten die Region Lublin zweimal. Ende Juli 1915 zog sich die zaristische Armee aus der Region Lublin zurück und evakuierte alle ihre Behörden. Die Russen führten massive Plünderungen der lokalen Landgüter und Kirchen durch. Sie zündeten Häuser an und schüchterten die Zivilbevölkerung mit der Taktik der "verbrannten Erde" ein. Zum Rückzug an der gesamten Front der österreichischen 4. Armee gezwungen, verzichteten die Russen auf die Verteidigung von Lublin und begannen hastig mit dem Bau von Befestigungen an der Strecke Barak-Jastków-Garbów.

Die Verfolgung der sich zurückziehenden russischen Truppen wurde von Abteilungen der österreichischen Armee angeführt, zu denen auch Legionsverbände gehörten. Nach einigen Ruhetagen in der Nähe von Babin und Radawczyk beschloss das österreichische Kommando, die Verfolgung der sich zurückziehenden Russen fortzusetzen. Eile, mangelnde Koordination und Aufklärung führten dazu, dass die gebauten Befestigungen und der starke feindliche Widerstand nicht geschätzt wurden.

Auf diesem Frontabschnitt fand vom 31. Juli bis 3. August 1915 die blutige Schlacht statt. Der Kampf wurde der mit dem Tod und der Invalidität sehr vieler Teilnehmer erkauft. Nach der Schlacht blieb die technische Kompanie der Legionskommandantur vor Ort bestattet unter Beteiligung zahlreicher Freiwilliger die gefallenen Soldaten. Es wurde ein bescheidener Friedhof angelegt, auf dem 120 polnische Legionäre in 25 einfachen Gräbern, 108 österreichische Soldaten und ungarische Infanteristen in einem Massengrab und 23 russische Soldaten begraben wurden.

Dahinter stand der Gedanke, alle gefallenen Soldaten gleich und mit gebührendem Respekt zu behandeln. Leider führten verschiedene Überlegungen und Ansichten derjenigen, die über das Schicksal des Friedhofs entschieden, dazu, dass um die Wende der 1920er und 1930er Jahre österreichisch-ungarische und russische Soldaten exhumiert und auf den Friedhöfen in Garbów und Marysin beerdigt wurden. Der Friedhof in Marysin wurde auf einem von Jan Kobiółka gespendeten Grundstück angelegt.

Nach der Kommunalreform und der Bildung von Gemeinden im Jahr 1990 wurden von den damaligen Gemeindebehörden Maßnahmen ergriffen, um die Kriegsgräberstätte von 1915 wiederzubeleben. Während der Rechtsstatus des Friedhofs in Jastków geregelt war und seiner gründlichen Renovierung nichts im Wege stand, dauerte die Regelung des Rechtsstatus und die Wiederbelebung des Kriegsfriedhofs in Marysin jahrelang.

Glücklicherweise ist es uns gelungen, das Enteignungsverfahren erfolgreich durchzuführen, was es unserer Gemeinde ermöglichte, Vereinbarungen mit dem Ministerium für Kultur und Nationales Erbe, dem Landesamt und dem Schwarzen Österreichischen Kreuz abzuschließen und Mittel zu erhalten, um den Kriegsfriedhof in Marysin vollständig zu revitalisieren und damit die Soldaten aller Nationen zu ehren, die 1915 in der Schlacht bei Jastków gefallen sind. Alle unsere Aktivitäten wurden mit großer Unterstützung und unter der Schirmherrschaft des Honorarkonsuls der Republik Österreich, Herrn Piotr Majchrzak, durchgeführt.

Teresa Kot
Bürgermeister der Gemeinde Jastków

Kriegsfriedhof in Marysin, Gemeinde Jastków und die Umstände seiner Entstehung

Marysin, ein Dorf in der Gemeinde Jastków am nordwestlichen Stadtrand von Lublin, 5 km von Jastków entfernt, war im Juli und August 1915 Schauplatz mehrtägiger blutiger Kämpfe zwischen der österreichisch-ungarischen und der russischen Armee.

Ein stiller Zeuge und Andenken an diese Kämpfe ist heute ein kleiner Kriegsfriedhof, der sich im Dorf neben der Kreuzung der heutigen Szarugi- und Karminowa-Straße befindet.

Der 27 x 24 Meter große Friedhof am damaligen nördlichen Ende des Dorfes, auf dem Feld neben einer gemauerten Kapelle, die um 1905 von Jan Kobiątka gestiftet wurde, birgt die Überreste der während der Schlacht gefallenen und während und unmittelbar nach der Schlacht an ihren Wunden gestorbenen österreichisch-ungarischen und russischen Soldaten.

Es ist ein typischer „Ein-Kampf-Friedhof“, dessen Entstehung durch die Ereignisse zwischen dem 30. Juli 1915 und dem 3. August 1915 bestimmt wurde, als die siegreichen Truppen der Mittelmächte nach Osten drangen.

Der Verlauf der Kämpfe bei Marysin vom 31. Juli 1915 bis zum 3. August 1915

Im Juli 1915 begann die 4. russische Armee nach der 2. Schlacht bei Kraśnik mit dem Rückzug nach Norden mit der Aufgabe, den Vormarsch der feindlichen Truppen auf Lublin zu verzögern. Dem sich zurückziehenden Feind folgten Einheiten der 4. österreichisch-ungarischen Armee – Korps XVII, XIV, IX, X und VIII. In Lublin selbst wurden die russischen Behörden evakuiert, Betrieb-

seinrichtung demontiert und abtransportiert. Am Morgen des 30. Juli verließ Gouverneur Ilja Iwanowitsch Stierligow die Stadt, und die sich zurückziehenden russischen Pioniere setzten das Postamt in Brand und fällten die Telegrafmasten in der Krakowskie Przedmieście – Straße.

Am südlichen Stadtrand von Lublin kam es zu kleineren Gefechten und Zusammenstößen zwischen den Front- und Nachhutkräften beider Seiten, während sich die meisten der sich zurückziehenden russischen Truppen am nördlichen Stadtrand entlang des Tals des Flusses Ciemięga verschanzten.

Am Ort der künftigen Schlacht zwischen den Dörfern Marysin und Jakubowice Konińskie, vor der Ciemięga-Linie, bereiteten sich die Untereinheiten des 22. Nižegorodski-Infanterie-Regiments unter dem Kommando von Oberst Aleksander Meder, das ein Teil der 6. Infanteriedivision des XV. Korps der russischen Armee war.

30. Juli 1915

Im Morgengrauen des 30. Juli erreichten die Untereinheiten k.u. LIR 31 und k.u. LIR 20 der 82. Brigade der 41. Honvedu*-Infanteriedivision unter dem Kommando von Oberst von Szypniewski die westliche Umgebung von Lublin und erhielten hier den Befehl, den sich nach Norden zurückziehenden Feind sofort bis zur Hügellinie entlang des Flusses Ciemięga und zum vorgesehenen Konzentrationspunkt im Bereich des Gutshofs Marysin vorzustoßen, wobei ihnen das Betreten der Stadt selbst untersagt war. K.u. LIR 31 erreichte Sławinek, etwa 1,5 km nordwestlich von Lublin und grub sich in der Nacht vom 30.07. auf den 31.07. vor Marysin ein, mit k.u. LIR 20 als Nachbar auf dem rechten Flügel.

*Beide Infanterieregimenter hatten Nachschubbezirke im heutigen Ungarn: k.u. LIR 31 in Veszprém und k.u. LIR 20 in Nagykanizsa, und nach der nationalen Zusammensetzung von 1914 dienten in ihnen 92 % bzw. 82 % der Soldaten ungarischer Nationalität.

31. Juli 1915

Rechts von der aus beiden Regimenten bestehenden Verfolgungsgruppe entstand eine Lücke, die von Unterabteilungen der 26. Landwehrdivision besetzt werden sollte, die aber noch nicht eingetroffen waren. In dieser Situation war der rechte Flügel der Gruppierung völlig ungeschützt. Die Rus-

sen beschlossen, dies auszunutzen, indem sie am Vormittag, den 31. Juli einen Versuch unternahmen, den rechten Flügel der 1. Kompanie des 20. Regiments anzugreifen. Dank eines Gegenangriffs durch die Kräfte der 3. und 4. Kompanie konnte der feindliche Angriff zurückgeschlagen werden. Bei diesem Zusammenstoß wurden 10 Männer aus k.u. LIR 20 getötet, außerdem wurden ein Offizier Lt. i.d.Res. Jeszenszky Emil und 38 Soldaten verwundet, und der Kadett Gergely István und drei andere Soldaten wurden von den Russen gefangen genommen.

Nach dem Eingreifen des Oberkommandos erreichten die Regimenter der 26. Landwehrdivision (k.k. LIR 9, k.k. LIR 10, k.k. LIR 11, k.k. LIR 12) am Abend den rechten Flügel der Honved-Gruppierung und nahmen Stellungen in der Strecke vom Dorf Jakubowice Konińskie ostwärts in Richtung Elizówka.

01. August 1915

Laut dem in der Nacht erteilten Befehl plante das Kommando der 4. Armee, den Widerstand der Russen zu brechen, indem es die Hügel an der Linie Garbów - Sługocin eroberte und die russischen Linien entlang des Flusses Ciemięga angriff.

Die beiden ungarischen Regimenter erhielten ebenfalls den Befehl zum Angriff.

Die beiden ungarischen Regimenter erhielten ebenfalls den Befehl zum Angriff. Ziel war es, die russische Verteidigungslinie zu durchbrechen, die Hügel südlich vom Fluss Ciemięga zu erreichen, den Fluss selbst zu überqueren und das Herrenhaus in Snopków einzunehmen.

Nach einem Artilleriebeschuss gegen 10 Uhr morgens rückten die einzelnen Kompanien vor und kamen teilweise bis auf 200 Schritt an die russischen Stellungen heran, der Angriff selbst blieb jedoch vor feindlichen Stellungen stecken, da die Stacheldrahtverhaue nach dem Artilleriefeuer intakt waren. Die Russen selbst feuerten trotz des Artilleriebeschusses weiter von ihren Stellungen aus, und aus diesem Grund beschloss das Kommando, den Angriff einzustellen.

An diesem Tag erlitt k.u. LIR 20 bei dem Angriff 22 Tote, während 1 Offizier (Leutnant Radics Ferenc) und 62 Soldaten verwundet wurden.

Die Abteilung von Hauptmann Schlemmer von k.u. LIR 31 war erfolgreicher, denn nachdem sie sich den russischen Stellungen in ähnlicher Entfernung wie die Kompanien k.u. LIR 20 genähert hatte, hissten die Russen die weiße Fahne, woraufhin sich etwa 100 von ihnen ergaben.

Dieser Umstand verlieh dem Angriff zusätzlichen Schwung, doch an der rechten Flanke des Regiments erlitt die 11. Kompanie von Leutnant Neumann schwere Verluste durch schweres Maschinengewehrfeuer.

Zu diesem Zeitpunkt des Angriffs wurde Béla Rusznyák, ein junger Reservekadett von weniger als 20 Jahren, geboren in Hajmáskér und Absolvent des Piaristengymnasiums in Veszprém, Ungarn, schwer in die Lunge geschossen und starb, bevor er in die Verbandsstation evakuiert werden konnte. Er wurde hinter seinen eigenen Linien in einem separaten Grab begraben. Posthum wurde er 1917 mit der Großen Silbernen Tapferkeitsmedaille 1. Klasse ausgezeichnet.

Es kann mit absoluter Sicherheit festgestellt werden, dass er in einem der heute nicht mehr sichtbaren Einzelgräber auf dem Friedhof in Marysin beerdigt ist.

Trotz der erlittenen Verluste schwächte sich der k.u. LIR 31-Angriff nicht ab, die 7. und 8. Kompanien näherten sich schnell den russischen Stellungen auf Angriffsdistanz, und die 5. und 6. Kompanien brachen in die Gräben des Feindes ein. Dann jedoch zwang ein heftiger Gegenangriff der Russen die Honveds, sich von den bereits besetzten Stellungen zurückzuziehen.

Bisher waren das 2. und 3. Bataillon in den Kampf einbezogen worden, das 1. Bataillon war die Reserve des Regimentskommandanten. Trotz schwacher Artillerieunterstützung und stark befestigter und verdrahteter feindlicher Stellungen, wurde dem Regiment befohlen, den Angriff fortzusetzen.

Der nächste Angriff begann um 17 Uhr. Auf dem linken Flügel griff das 1. Bataillon des k.u. LIR 31 an, unterstützt diesmal durch das 2. und 3. Bataillon des 6. Landsturm-Regiments (Ldst. IR 6) der 106. Infanteriedivision der Allgemeinen Bewegung (Ldst. ID).

Nach der Umgruppierung trat die Angriffsgruppe zum Angriff an, geriet jedoch unter sehr starkes Flügelfeuer der russischen Maschinengewehre, so dass der Angriff vor den Stacheldrahtverhaungen zusammenbrach. Die Untereinheiten blieben stehen und begannen sich im so genannten Niemandsland in geringer Entfernung von den russischen Linien zu verschanzen. Sie verbrachten die Nacht in provisorischen Schützengräben.

An diesem Tag wurde Oberleutnant Rudolf Watznauer von k.k. Ldst. IR 6 bei dem Angriff schwer verwundet und starb in der Nacht vom 1. auf den 2. August.

Beide Regimenter, k.u. LIR 31 und k.k. Ldst. IR 6, erlitten an diesem Tag schwere Verluste. Der Personalsrückgang in k.u. LIR 31 war so stark, dass der linke Flügel k.u. LIR 20 verstärkt werden musste. Die Hälfte der 5. Kompanie wurde auf die Positionen k.u. LIR 31 verlegt.

Trotz vorübergehender österreichisch-ungarischer Erfolge gelang es den Russen, ihre verteidigten Positionen zu halten.

02. August 1915

In der Nacht brach die 82. Infanteriebrigade den Angriff ab. Den ganzen Tag beschränkten sich beide Seiten auf den Austausch von Gewehrfeuer.

Um 2.00 Uhr erfolgte ein Angriff einer von k.u. LIR 31 detachierte Abteilung. Den Soldaten gelang es, den Verhau des Gegners zu überwinden, aber dann wurden sie von den Russen mit Maschinengewehrfeuer aufgehalten.

Ein kurzer, weniger als 20 Minuten dauernder Angriff brachte weitere Verluste. Den Honvedas wurde befohlen, zu ihren Ausgangspositionen zurückzukehren. Nur die 9. Kompanie, zu der der Rückzugsbefehl zu spät kam, musste bis zum Abend in der erreichten Stellung bleiben, weil das Gewehrfeuer der Russen einen Rückzug auf die eigenen Stellungen unmöglich machte. Ku LIR 20 blieb praktisch den ganzen Tag in ihren seichten Schützengräben.

03. August 1915

Im Morgengrauen des 3. August plante das Kommando der 82. Infanteriebrigade einen weiteren Angriff auf die russischen Stellungen. Doch im Morgengrauen, gegen 03.40 Uhr, hörte der Beschuss von russischer Seite nach einem heftigen Feuerangriff plötzlich auf.

Die entsandten Patrouillen berichteten, dass die Russen die Schützengräben verlassen und den Fluss überquert hatten, um nach Norden in Richtung des Dorfes Nasutów zu ziehen. Beide ungarischen Regimenter überquerten sofort den Fluss und besetzten die Gebäude des Landgutes Snopków.

Hauptmann Konkolyi mit 15 berittenen Soldaten der 10. und 12. Kompanie des ku LIR 20, nahm um 06.30 Uhr die Verfolgung des nach Norden fliehenden Feindes auf. Da das Landgut Snopków vor dem Krieg für sein Gestüt und die Zucht von Pferden für die Armee (so genannte Reparaturen) bekannt war, ist anzunehmen, dass die für die Jagd verwendeten Pferde von den Honveds hier beschlagnahmt wurden.

Zu dieser Zeit begann der Pionierzug des k.u. LIR 20 mit der Reparatur der Brücke über dem Fluss Ciemięga in Jakubowice Konińskie. Bereits um 07.30

Uhr folgten k.u. LIR 20 i k.u. LIR 31 in zwei Regimentskolonnen den fliehenden Russen.

Um 10.00 Uhr kam die Nachricht, dass die Russen nördlich von Helenów eine neue Verteidigungslinie auf den Hügeln südlich des Dorfes Nasutów vorbereiteten.

Beide ungarischen Regimenter wurden konzentriert, um das Dorf anzugreifen, aber da die rechte Flanke der 26. Landwehrdivision (k.k. LIR 9 und k.k. LIR 10) wieder zurückblieb, wurde der Angriff bis zum Nachmittag desselben Tages aufgehalten.

Das Schlachtfeld war mit Gefallenen übersät, und die hohen Temperaturen erforderten schnelles Handeln. Daher wurden die Bestattungen an dem Ort vorgenommen, an dem die größten Verluste erlitten wurden, nämlich in Marysin. Wahrscheinlich wurden zahlreiche Kriegsgefangene zum Ausheben der Gruben eingesetzt, so dass diese Aufgabe innerhalb weniger Tage nach der Schlacht erledigt werden konnte.

Bei der Abfrage russischer Dokumente wurde festgestellt, dass viele Soldaten des 22. Niżegorodski-Infanterie-Regiments, die aus den Gouvernements Radom, Kielce und Lublin (u.a. aus Lubartów, Niedrzwica und der Umgebung von Jastków) stammten, nach der Schlacht als „prapawszyi biez wiesti“ verschwanden. Wahrscheinlich ergaben sie sich während der Schlacht oder desertierten und wählten die Gefangenschaft oder die Flucht in ihre Heimat, anstatt weiter in der Uniform der zaristischen Armee zu kämpfen.

Die Gefallenen wurden unmittelbar nach der Schlacht an der Kapelle begraben, was unter anderem durch Dokumente in Form von Einträgen in den Gefallenenregistern bestätigt wird.

Nachdem sich die neuen Behörden in der Region Lublin befestigt hatten, wurden die Gräber der gefallenen Soldaten registriert. Auch in Marysin, wo die sterblichen Überreste österreichisch-ungarischer Soldaten aus den Gräbern auf den umliegenden Feldern exhumiert wurden.

Die Gräber selbst wurden im Winter 1915 inventarisiert, was durch die Daten auf den Katasterkarten bestätigt wird, und die ersten Grabverzeichnisse in der Gegend wurden im Dezember 1915 fertiggestellt.

Ursprünglich war der Friedhof mit einem Holzzaun und zusätzlich mit einer Hecke eingezäunt, und am Ortsrand und um die Kapelle herum wurden Linden und Kastanien gepflanzt, die bis heute als schöner, über hundertjähriger Bestand erhalten sind. Noch im Winter 1930 befanden sich Kreuze auf den Gräbern, was ein Bericht einer im Februar 1930 durchgeführten Kontrolle des Objektzustands bestätigte. Im Herbst desselben Jahres wurde die erste große Renovierung des Friedhofs durchgeführt, indem der teilweise beschädigte Zaun repariert, die Gassen und Wege mit Kies und Sand bedeckt und 33 Eichen-

kreuze auf den Gräbern aufgestellt wurden. Die Renovierung wurde von der Regionaldirektion für öffentliche Arbeiten in Lublin durchgeführt und finanziert.

Nach dem Plan des Friedhofs selbst, der in den österreichisch-ungarischen Aufzeichnungen als "Kriegerfriedhof Nr. 146 Marysin" eingetragen ist, ruhen mindestens 125 österreichisch-ungarische Soldaten der Regimenter Ldst.IR 6, k.u. LIR 13 (HIR 13), k.u. LIR 14 (HIR 14), k.u. LIR 20 (HIR 20), k.u. LIR 31 (HIR 31), k.k. LIR 10, k.k. LIR 12, k.k. LIR 29 i k.k. IR 36 und mindestens 18 russische Soldaten des 22. Infanterieregiments, die zwischen dem 31.07.1915 und dem 04.08.1915 getötet wurden oder an Verwundungen starben in 19 Einzel- und 16 Massengräbern.

Aus der Planbeschreibung hervorgeht, dass die Namen von 19 österreichisch-ungarischen und 1 russischen Soldat bekannt waren.

Die Todesfälle der Soldaten wurden offiziell durch Meldungen in den Verlustlisten und auch in der damaligen Presse bekannt gegeben.

Anfang 2022 sind keine Elemente der ursprünglichen Friedhofsausstattung mehr erhalten, die Umrisse der Massengräber sind kaum noch zu erkennen und einzelne Gräber sind nicht mehr zu sehen. Das einzige Element, das darauf hinweist, dass es sich um einen Kriegsfriedhof handelt, ist ein Grabstein auf dem Grab eines Leutnants der österreichisch-ungarischen Armee mit dem Sterbedatum 02.08.1915.

In einem der Einzelgräber ruht ein Offizier der österreichisch-ungarischen Armee, Oberleutnant Rudolf Watznauer vom k.k. Ldst.IR 6 der 106. Ldst.Inf.Division, zu der auch die 1. Brigade und das 4. Infanterieregiment der Polnischen Legionen gehörten. Polnische Legionen kämpften gleichzeitig mit den Russen in der Gegend von Jastków.

Oberleutnant Rudolf Watznauer, begraben auf dem Soldatenfriedhof in Marysin

Rudolf Watznauer wurde 1873 in Reichenberg (heute Liberec in der Tschechischen Republik) als Sohn des österreichisch-ungarischen Hofbeamten Leopold geboren. Er starb in der Nacht vom 1. auf den 2. August 1915 in der Schlacht von Marysin verwundet.

Von 1887 bis 1891 besuchte der junge Rudolf die Staatsgewerbeschule in Reichenberg (Liberec), wo er in der Bauabteilung lernte. Nach vierjähriger Schulzeit, dem Abitur und Berufsprüfung zog er 1891 nach Linz in Oberösterreich und nahm eine Tätigkeit als Bautechniker auf.

Nachdem er die Prüfung vor der Handwerkskammer bestanden hatte, trat er 1898 in den Staatsdienst ein und wurde zum Beamten in der Bauabteilung des Linzer Magistrats ernannt, wo er bis 1899 arbeitete.

In dieser Zeit befasste er sich unter anderem mit der Ausarbeitung eines neuen Stadtplans und leitete gleichzeitig den Bau der Kaserne des 2. Infanterieregiments der Landwehr "Linz" (k.k. LIR Nr. 2).

Anfang Oktober 1899 zog Rudolf nach Olomouc (Olmütz), wo er die Stelle des städtischen Bauinspektors erhielt, die er bis Ende 1911 ausübte. Er plante und vollendete den Bau des neuen städtischen Abwassersystems. Weitere Investitionen, die er durchführte, waren das neue städtische Gaswerk und die Erweiterung des bestehenden städtischen Kraftwerks. Er leitete auch den Bau öffentlicher Gebäude, darunter das Lehrerinnenseminar und das Männergymnasium. Er hatte viele Interessen. Als Hobby kolorierte er Schwarz-Weiß-Fotos, was für die damalige Zeit eine innovative Technik war. Er beteiligte sich aktiv an philanthropischen Kampagnen und unterstützte finanziell Kinder aus armen Familien. In Olomouc lernte er seine zukünftige Frau Gusti Tkany (geb. 25.09.1878) kennen, Tochter des Gymnasialprofessors Franz Tkany (30.09.1851-27.06.1915) und Ana Augusta, geb. Wozelka. Er heiratete Gusti am 26. April 1902; das Paar hatte zwei Kinder.

Ende 1911 bewarb sich Watznauer im Rahmen eines gerade ausgeschriebenen Wettbewerbs um die Stelle des Stadtingenieurs in Marienbad (heute Mariánské Lázně). Er wurde aus 46 (!) Bewerbern ausgewählt, was seine Erfahrung und seine bisherigen beruflichen Erfolge bestätigte. Er kündigte im Dezember 1911 seine Stelle bei der Stadt Olomouc z und zog nach Marienbad, wo er am 1. Januar 1912 offiziell zum Stadtbaumeister ernannt wurde.

Dort gelang es ihm trotz der kurzen Zeit bis zum Ausbruch des Ersten Weltkriegs, bleibende Spuren zu hinterlassen, wie z. B. die erste Bobbahn in Tschechien (!) oder den Kaiser-Franz-Josef-Jubiläumsbrunnen, der nach seinem Entwurf und unter seiner Aufsicht errichtet wurde.

Was Watznauers Militärdienst betrifft, so leistete er als Einjährig-Freiwilliger seinen Grundwehrdienst im k.k. 25. mährischen Feldjägerbataillon und schloss ihn 1895 im Rang eines Kadetten der Infanterie in der Reserve ab. In den folgenden Jahren nahm er regelmäßig an den jährlichen Militärübungen teil, was dazu führte, dass er Ende 1897 zum Leutnant der Infanterie in der Reserve ernannt wurde, während er weiterhin in der k.u.k. des FJB 25 blieb.

1899 wurde er mit der Jubiläums-Erinnerungsmedaille für die bewaffnete Macht und die Gendarmerie in Bronze ausgezeichnet, was darauf hindeutet, dass er bis zu diesem Jahr freiwillig an den jährlichen Militärübungen teilnahm. Er blieb bis 1902 in den Akten der k.u.k. FJB 25 und wurde dann ein Jahr später in das staatliche k.u.k. 13 Infanterieregiment der Nationalen Verteidigung (k.k. LIR 13 "Olmütz") versetzt, das in Olomouc stationierte.

Nach Kriegsausbruch wurde er als Leutnant der Infanteriereserve mobilisiert und aufgrund seines Alters zum Kommandanten Landsturm Eisenbahnsicherung Neu Sandez ernannt, wo er bis Ende Oktober 1914 diente. Diese Zeit fiel mit der vorübergehenden Tätigkeit des österreichisch-ungarischen Oberkommandos (AOK) genau in Neu Sandez zusammen.

Die Aufgaben der oben genannten Eisenbahnsicherung stimmten mit den Betriebsteilen der Eisenbahn überein, so dass für die EBS Det. in Neu Sandez war der Abschnitt Stróże (Grybów) - Muszyna mit zwei Tunnel (Ptaszkowa, Żegiestów) und vielen Brücken wichtig. Diese Strecke spielte damals eine strategische Rolle. Als im Oktober 1914 eine Offensive startete, um das belagerte Przemyśl zum ersten Mal zu befreien und die russischen Truppen aus dem besetzten Teil Galiziens zu vertreiben, wurde sie zum kürzesten Weg für die Zufuhr der Reserven und des Provianten den kämpfenden Truppen. Nach der Entscheidung, sich in den Raum Krakau zurückzuziehen, waren die Eisenbahnsicherheitstruppen für die notwendige Zerstörung der Infrastruktur verantwortlich, bevor sie das Gebiet an die Russen übergaben. Watznauer war dann bis Ende Mai 1915 beurlaubt. In der Zeit, im Dezember 1914 wurde er zum Oberleutnant des Adelsaufgebots befördert. Es ist sehr wahrscheinlich, dass der Grund für seine Beurlaubung eine Verschlechterung des Gesundheitszustands des bereits 41-jährigen Reserveoffiziers war.

Am 5. Juni 1915 kehrte er in den aktiven Dienst zurück und wurde der k.k. Landsturm-Infanterie-Regiment Nr. 6 "Eger" zugeteilt, wo er das Kommando über die 8. Marschkompanie übernahm, die eine weitere Ergänzung der Stammeinheit war. In den ersten Julitagen 1915 begab er sich mit seiner Kompanie an die Front, um sich dem Ldst.IR 6 anzuschließen, das an der russischen Front kämpfte. Nicht ganz einen Monat später endete sein kurzer Dienst an der Front - Er wurde bei einem Angriff auf russische Stellungen in der Nähe von Marysin schwer verwundet, wodurch er in der Nacht vom 1. auf den 2. August 1915 starb.

Sein Tod wurde offiziell durch eine Anzeige in der Verlustliste Nr. 471 vom 30.09.1916 bekannt gegeben. Der überraschend lange Zeitraum zwischen dem Datum seines Todes und der Veröffentlichung dieser Informationen in den Verlustlisten ist darauf zurückzuführen, dass die Landsturmeinheiten über keine Ersatz-Untereinheit (Ersatz Baon / Kader) verfügten, wie es bei den Linienregimentern oder der Landwehr der Fall war. Das wirkte sich auf die verzögerte Übermittlung der Verlustmeldungen und ihre Veröffentlichung durch das Kriegsministerium aus.

Liste der in Marysin begrabenen österreichisch-ungarischen Soldaten:

- ◆ **Balog János**, k.u. LIR 20, *1882/1883 Hódmezővásárhely, Csongrád, +01.08.1915
- ◆ **Batowec Josef**, Gefr., k.k. Ldst.IR 6, 7.Komp., *1895 Smichov / Praha, +01.08.1915
- ◆ **Bauer Georg**, Inf., k.k. Ldst.IR 6, 8.Komp., *1876 Langendörflas (Dlouhý Újezd), Tachau (Tachov), +01/02.08.1915
- ◆ **Bausek Karl**, Zugsf.Tit.Feldw., k.k. Ldst.IR 6, 4.Komp., *1874 Landskron (Lanškroun), +04.08.1915
- ◆ **Bednař Alois**, Inf., k.k. Ldst.IR 6, 7.Komp., *1874 Schdiar (Zdař), Kamenitz a. d. L.(Kamenice nad Lipou), +01.08.1915
- ◆ **Bejbl Rudolf**, Inf., k.k. Ldst.IR 6, 7.Komp., *1893 Weselitschko (Veseličko), Mühlhausen (Milevsko), +02.08.1915
- ◆ **Benko Ludevit**, (?), k.u. LIR 14, *(?) (?), Nitra, +02.08.1915
- ◆ **Bincsik István**, Inf., k.u. LIR 31, 10.Komp., *1895 Köpösd (Hájske), +02.08.1915
- ◆ **Blaha Adalbert**, Ldst.Inf., k.k. Ldst.IR 6, 5.Komp., *1877 Prachatitz / Horni Kožli, Pardubitz (Pardubice), +03.08.1915
- ◆ **Bodam Bemias**, (?), k.u. LIR 31, *(?) (?), +03.08.1915
- ◆ **Bognár András**, Inf., k.u. LIR 20, MGA 1, *1893/1894 Szepetnek, Zala, +02.08.1915
- ◆ **Bognár József**, Inf., k.u. LIR 31, 1.Komp., *(?) (?), +02.08.1915
- ◆ **Braunbart Hermann**, Inf., k.k. Ldst.IR 6, *1895 Klösterle (Kláštorec), Prachatitz (Prachati-
ce), +02.08.1915
- ◆ **Cais Josef**, Inf., k.k. Ldst.IR 6, 8.Komp., *1876 Dobrusch (Dobročkov), Krumau (Český Krum-
lov), +01/02.08.1915
- ◆ **Chitz Rudolf**, Inf., k.k. Ldst.IR 6, 7.Komp., *1885 (?), Praha, +02.08.1915
- ◆ **Chramosta Franz**, Inf., k.k. Ldst.IR 6, 8.Komp., *1882 Zetoras (Cetoraz), Patzau (Pacov),
+01/02.08.1915
- ◆ **Csémán János**, Inf., k.u. LIR 20, *1885/1886 Kisszentgrót, Zala, +31.07.1915
- ◆ **Csönge Géza**, (?), k.u. LIR 20, 2. Ers.Komp., *1890/1891 Keszthely Zala, +02.08.1915
- ◆ **Csonka Péter**, Korp., k.u. LIR 31, *1894 Köny, Győr, +02.08.1915
- ◆ **Csordás András**, Inf., k.u. LIR 20, 1.Komp., *1884/1885 Sormás, Zala, +31.07.1915
- ◆ **Csordás Rudolf**, Inf., k.u. LIR 13, *1881 Héreg, Komárom, +01.08.1915

- ◆ **Dimitrov Lázár**, Inft., k.u. LIR 31, *(?) Szokula, Torontál, +02.08.1915
- ◆ **Dvoržak József**, Inft., k.u. LIR 20, *1895/1896 Nepochy, Hradec Králové, +31.07.1915
- ◆ **Fekete Márton István**, Korp., k.u. LIR 31, *1888 Lázi, Veszprém, +02.08.1915
- ◆ **Fleischer Ignác**, Res.Inft., k.u. LIR 14, *1882/1883 Esztergom, Komárom, +02.08.1915
- ◆ **Forgács István**, Ldst.Inft., k.u. LIR 20, 3.Komp., *1893/1894 Lőrincpuszta, Veszprém, +01.08.1915
- ◆ **Francsics Károly**, Inft., k.u. LIR 20, 3.Komp., *1890/1891 Pápa, Veszprém, +01.08.1915
- ◆ **Frank Gáspár**, Inft., k.u. LIR 31, 9.Komp., *1879 Komárom, +02.08.1915
- ◆ **Franz Franz**, Inft., k.k. Ldst.IR 6, 8.Komp., *1877 Zodi (Sádln), Krumau (Český Krumlov), +01/02.08.1915
- ◆ **Göös Sándor**, Ldst.Inft., k.u. LIR 20, 3.Komp., *1892/1893 Dabroncz, Zala, +01.08.1915
- ◆ **Gondár János**, Inft., k.u. LIR 31, *1873 Ásvány, Győr, +02.08.1915
- ◆ **Götter Johann**, Korp.Tit.Zugsf., k.k. Ldst.IR 6, 7.Komp., *1877 Unter-Lohna, Eger (Cheb), +01.08.1915
- ◆ **Griskovnyák (Irüskovnyák) Péter**, Ldst.Inft., k.u. LIR 20, 2.Komp., *1881/1882 Belatincz, Zala, +01.08.1915
- ◆ **Guzli József**, Ldst.Inft., k.u. LIR 31, *1894/1895 Neszmély, Komárom, +02.08.1915
- ◆ **Hajba József**, Inft., k.u. LIR 20, 6.Komp., *1878 Külsóvat, Veszprém, +01.08.1915
- ◆ **Hardibu Ferenc**, Inft., k.u. LIR 20, *1882/1883 Szanád, Torontál, +31.07.1915
- ◆ **Harlik Antal**, (?), k.u. LIR 31, *(?)?, +03.08.1915
- ◆ **Hauskovics (Hruskovics) Samuel**, Inft., k.u. LIR 14, 1.Ers.Komp., *1881 Bakabánya (Pukanec), Léva (Levice), +02.08.1915
- ◆ **Hautzing Vilmos**, Inft., k.u. LIR 31, 12.Komp., *(?)?, +01.08.1915
- ◆ **Heřmanek Franz**, Inft., k.k. Ldst.IR 6, 6.Komp., *1889 Kamenitz a. d. L.(Kamenice nad Lipou), +02.08.1915
- ◆ **Holík František**, Inft., k.k. LIR 10, 1.Komp., *1894 Nymburk, +01.08.1915
- ◆ **Hossinger Franz**, Ldst.Inft., k.k. Ldst.IR 6, 5.Komp., *1876 Krumau (Český Krumlov), +02.08.1915
- ◆ **Hubeny Ján**, Inft., k.u.k. IR 36, *1896 Malotice, Kolin, +01.08.1915
- ◆ **Huss Vilém**, Inft., k.k. LIR 10, 1.Komp., *1895 Žatec, +01.08.1915
- ◆ **Illés János**, Ldst.Inft., k.u. LIR 20, *1881/1882 Zalaszentlászló, Zala, +02.08.1915
- ◆ **Illés Károly**, Ldst.Inft., k.u. LIR 20, 3.Komp., *1879/1880 Nemestördemic, Veszprém, +31.07.1915

- ◆ **Jeges István**, Ldst.Inft., k.u. LIR 31, 12.Komp., *1890 Papkeszi, Veszprém, +02.08.1915
- ◆ **Kálazi József**, Inft., k.u. LIR 31, *1891 Göd, Pest, +02.08.1915
- ◆ **Kamocsay István**, Inft., k.u. LIR 13, 9.Komp., *1885 Alsónyárasd (Dolné Topoľníky), Pozsony (Bratislava), +01.08.1915
- ◆ **Kecskés Boldizsár**, Zugsf., k.u. LIR 14, *(?)?, +02.08.1915
- ◆ **Kelemen József**, Inft., k.u. LIR 31, 12.Komp., *1881/1882 Abda, Győr, +02.08.1915
- ◆ **Kis Pál**, Korp., k.u. LIR 20, 6.Komp., *1891/1892 Szeged, Csongrád, +01.08.1915
- ◆ **Kovács József**, Zugsf., k.u. LIR 31, 9.Komp., *1877/1878 Enying, Fejér, +02.08.1915
- ◆ **Kovacsevics Pál**, Korp., k.u. LIR 20, MGA, *1893/1894 Keszthely, Zala, +01.08.1915
- ◆ **Kovacsik József**, Res.Zugsf., k.u. LIR 14, 12.Komp., *1888 Űrmény (Mojmírovce), Nitra, +01.08.1915
- ◆ **Kreuzig Josef**, Inft., k.k. LIR 10, 1.Komp., *1893 Kovářská (Schmiedeberg), Přísečnice, +03.08.1915
- ◆ **Kunte Gustav**, Inft., k.k. Ldst.IR 6, 7.Komp., *1876 Schönlinde (Krásná Lípa), Rumburg, +01.08.1915
- ◆ **Lehoczký István**, Inft., k.u. LIR 14, 9.Komp., *1887 Selmechánya (Banská Štiavnica), +02.08.1915
- ◆ **Lőrincz György**, Inft., k.u. LIR 31, *1895 Komárom, +02.08.1915
- ◆ **Mácsai Mihály**, Inft., k.u. LIR 31, 11.Komp., *1879/1880 Győr, +01/02.08.1915
- ◆ **Magvas Fülöp**, Ldst.Inft., k.u. LIR 20, *1878/1879 Kislód, Veszprém, +31.07.1915
- ◆ **Máj János**, Inft., k.u. LIR 31, 4.Komp., *(?)?, +01/02.08.1915
- ◆ **Makulenszky Ferenc**, Ldst.Inft., k.u. LIR 31, 12.Komp., *1891/1892 Dunaalmás, Komárom, +01.08.1915
- ◆ **Mardon József**, Ldst.Inft., k.u. LIR 31, *1895/1896 Tóváros, Fejér, +01.08.1915
- ◆ **Markus Johann**, Inft., k.k. Ldst.IR 6, 5.Komp., *1877 Groß Ramersschlag (Velký Ratmírov), Neuhaus (Jindřichův Hradec), +02.08.1915
- ◆ **Márton Mihály**, Inft., k.u. LIR 20, 1.Komp., *1884/1885 Kiskomárom, Zala, +02.08.1915
- ◆ **Matta József**, Inft., k.u. LIR 31, *(?) Visnyó, Zemplén, +02.08.1915
- ◆ **Miskov Szilard**, Inft., k.u. LIR 31, *(?) Nagykikinda, Torontál, +02.08.1915
- ◆ **Molnár Győző**, Ldst.Inft., k.u. LIR 14, *1895/1896 Kesztlőc, Komárom, +01.08.1915
- ◆ **Molnár Kálmán**, Inft., k.u. LIR 20, 10.Komp., *1895, Rédics, Zala, +01.08.1915
- ◆ **Molnár Lajos**, Korp., k.u. LIR 31, 10.Komp., *1877/1878 Gyömöre, Győr, +02.08.1915

- ◆ **Muck Karl**, Gefr., k.k. Ldst.IR 6, 3.Komp., *1873 Neuberg (Podhradí u Aše), Asch (Aš), +02.08.1915
- ◆ **Nagy Gábor**, Inf., k.u. LIR 31, 5.Komp., *(?)?, +03.08.1915
- ◆ **Nagy Pál György**, (?), k.u. LIR 20, *1889/1890 Csongrád, +01.08.1915
- ◆ **Nagy Sándor**, Inf., k.u. LIR 20, 1.Komp., *1880/1881 Vaspör, Zala, +02.08.1915
- ◆ **Németh János**, Inf., k.u. LIR 20, 1.Komp., *1879/1880 Zalaerdőd, Veszprém, +02.08.1915
- ◆ **Novák Tamás**, Inf., k.u. LIR 20, *1884/1885 Zsidény, Zala, +01.08.1915
- ◆ **Novotny Jaroslav**, Inf., k.u.k. IR 36, *1895 Semčice, Mladá Boleslav, +02.08.1915
- ◆ **Obermayer Ferenc**, Zugsf., k.u. LIR 31, 7.Komp., *1891/1892 Herend, Veszprém, +04.08.1915
- ◆ **Ozsvald Gáspár**, Inf., k.u. LIR 13, *1891 Zohor, Pozsony (Bratislava), +01.08.1915
- ◆ **Pakoy József**, Ldst.Inf., k.u. LIR 20, *1883/1884 Takácsi, Veszprém, +01.08.1915
- ◆ **Paksi József**, Inf., k.u. LIR 20, 11.Komp., *1882/1883 Takácsi, Veszprém, +31.07.1915
- ◆ **Pásztor Ondrej**, Inf., k.u. LIR 14, *1895 Szászd, Korpona (Krupina), +01.08.1915
- ◆ **Pohnan Franz**, Korp., k.k. Ldst.IR 6, 8.Komp., *1878 Vysoká, Selčan (Sedlčany), +01/02.08.1915
- ◆ **Pomogács József**, Inf., k.u. LIR 31, *1878/1879 Csanakhegy, Győr, +02.08.1915
- ◆ **Priszinger Kálmán**, Inf., k.u. LIR 31, 12.Komp., *1882/1883 Nagycenk, Győr, +02.08.1915
- ◆ **Proksza István**, Inf., k.u. LIR 14, *1895 Ujlaček (Malé Zálužie), Nitra, +01.08.1915
- ◆ **Raithel Lorenz**, Gefr., k.k. Ldst.IR 6, 3.Komp., *1879 Schönbach (Krásná), Asch (Aš), +01/02.08.1915
- ◆ **Rezek Josef**, Gefr., k.k. Ldst.IR 6, 8.Komp., *1872 Neswatschill (Nesvačily), Beneschau (Be-nešov), +01/02.08.1915
- ◆ **Rusznák Béla**, Kdt., k.u. LIR 31, 10.Komp., *1894 Hajmáskér, Veszprém, +01.08.1915
- ◆ **Sándor János**, Zugsf., k.u. LIR 20, 2.Komp., *1888/1889 Gelse, Zala, +01.08.1915
- ◆ **Schmidt Josef**, Gefr., k.k. Ldst.IR 6, 8.Komp., *1878 Ullersreuth, Tachau (Tachov), +01/02.08.1915
- ◆ **Schmidt Wilhelm**, Gefr., k.k. Ldst.IR 6, 7.Komp., *1877 Schönhofeld (Krašno), Elbogen (Loket), +01.08.1915
- ◆ **Šimandl Josef**, Inf., k.k. Ldst.IR 6, 7.Komp., *1895 Aujezd (Újezd), Pilsen (Plzeň), +02.08.1915
- ◆ **Šimek František**, Inf., k.k. LIR 29, *1875 Žireč okr. Rácov, Prachatice, +02.08.1915
- ◆ **Smeiser Eduard**, Inf., k.k. Ldst.IR 6, 7.Komp., *1891 Boschin (Bosin), Melnik, +01/02.08.1915
- ◆ **Soka József**, Inf., k.u. LIR 31, 6.Komp., *1896 Karlóc, Nitra, +03.08.1915

- ◆ **Stanek Thomas**, Inf., k.k. Ldst.IR 6, 8.Komp., *1873 Rohn (Leptač), Prachatitz (Prachati-ce), +01/02.08.1915
- ◆ **Stulik Franz**, Inf., k.k. Ldst.IR 6, 8.Komp., *1875 Zirnau (Dřiteň), Budweis (České Budějo-vice), +02.08.1915
- ◆ **Sykora Jaroslav**, Off.Diener, k.k. Ldst.IR 6, 5.Komp., *1877 Běchtin, Raudnitz (Roudnice), +02.08.1915
- ◆ **Szabó András**, Inf., k.u. LIR 14, 6.Komp., *1878 Muzsla (Mužla), Nitra, +31.07.1915
- ◆ **Szabó István**, Inf., k.u. LIR 31, *1895 Dunaszentpál, Győr, +03.08.1915
- ◆ **Szilvai István**, Inf., k.u. LIR 31, *1895/1896 Tés, Veszprém, +02.08.1915
- ◆ **Szmlík János**, Ldst.Inf., k.u. LIR 13, *1878 Stomfa (Stupava), Pozsony (Bratislava), +01.08.1915
- ◆ **Takács Ignác**, Inf., k.u. LIR 31, 6.Komp., *1895/1896 Rábacsécsény, Győr, +04.08.1915
- ◆ **Tamás András**, Inf., k.u. LIR 20, 4.Komp., *1894/1895 Egeraracsa, Zala, +02.08.1915
- ◆ **Tamás István**, Ldst.Inf., k.u. LIR 20, 3.Komp., *1879/1880 Csörnyeföld, Zala, +01.08.1915
- ◆ **Tinhof Ferenc**, Inf., k.u. LIR 31, 5.Komp., *1882/1883 (?), +31.07.1915
- ◆ **Tiwald (Tiewald) János**, Inf., k.u. LIR 13, *1891/1892 Loretom, +02.08.1915
- ◆ **Török Lipót**, Inf., k.u. LIR 14, 14.Komp., *1894/1895 Bajót, Komárom, +01.08.1915
- ◆ **Újvári Imre**, Inf., k.u. LIR 31, 8.Komp., *1895 Tét, Győr, +02.08.1915
- ◆ **Ungar Mihály**, (?), k.u. LIR 31, *(?)?, +02.08.1915
- ◆ **Váczí Géza**, Ldst.Inf., k.u. LIR 20, 4.Komp., *1892/1893 Pápateszér, Veszprém, +31.07.1915
- ◆ **Valek Paul**, Inf., k.k. Ldst.IR 6, 8.Komp., *1876 Drslawitz (Drslavice), Ungarisch Brod (Uherský Brod), +01/02.08.1915
- ◆ **Varga György**, Inf., k.u. LIR 20, 8.Komp., *1894/1895 Szentbékállá, Veszprém, +01.08.1915
- ◆ **Varró Károly**, Inf., k.u. LIR 20, 4.Komp., *1894/1895 Lesencetomaj, Veszprém, +31.07.1915
- ◆ **Vas József**, Ldst.Inf., k.u. LIR 31, 11.Komp., *1886/1887 Szend, Neszmély, +02.08.1915
- ◆ **Viglaszký Péter**, Inf., k.u. LIR 14, 2.ErsKomp., *1895 Nagylés (Lehota Velká), Újbánya (Nová Baňa), +03.08.1915
- ◆ **Vincze Gyula**, Inf., k.u. LIR 20, 3.Komp., *1890/1891 Dötk Zala, +31.07.1915
- ◆ **Vinczek (Wineczik) János**, Inf., k.u. LIR 20, *1894/1895 Zalaegerszeg, Zala, +02.08.1915
- ◆ **Vitek Jaroslav**, Kdt.i.d.Res., k.k. LIR 12, *(?)?, +03.08.1915
- ◆ **Watznauer Rudolf**, Oblt., k.k. Ldst.IR 6, 5.Komp., *1873 Marienbad (Mariánské Lázně), +02.08.1915

Russische Soldaten des 22. Infanterieregiments, die in Marysin begraben sind:

- ♦ **Antonov Fyodor Pavlovich**, Gefr., +01.08.1915, Orlov gub.
- ♦ **Baimaschew Safiula Liatyfow**, Inft., +02.08.1915, Penza gub.
- ♦ **Berg Zhan Eduardovich**, Inft., +01.08.1915, Kurlandia gub.
- ♦ **Bozhenov Ivan Grigorievich**, Inft., +31.07.1915, Smolensk gub.
- ♦ **Butkow Sergej Semenowitsch**, Inft., +02.08.1915, Gub.Wjatka
- ♦ **Tschebatarow Demjan Saweljewitsch**, Inft., +01.08.1915, gub.Voronez
- ♦ **Danchuk Grigoriy Maksimovich**, Inft., +01.08.1915, gub.Turgansk
- ♦ **Goriachev Dmitry**, Inft., +02.08.1915, Tula gub.
- ♦ **Gromow Iwan Jakowlewitsch**, Inft., +01.08.1915, Kiewer Gub.
- ♦ **Kosolapov Nikolai**, Inft., +31.07.1915, gub.Viatka
- ♦ **Kucatko Ignaty Aleksandrovich**, Inft., +01.08.1915, Kamenets Podolski gub.
- ♦ **Luchenpov Vasiliy Andreevich**, Inft., +02.08.1915, Orlov gub.
- ♦ **Michaltschuk Iwan Osipowitsch**, Gefr., +01.08.1915, Kamenets Podolski gub.
- ♦ **Mednikov Meisha Umierov**, Inft., +02.08.1915, Kiev gub.
- ♦ **Naryzhnyy Aleksandr**, Inft., +02.08.1915, Kharkov gub.
- ♦ **Pletnev Fyodor Alekseevich**, Gefr., +01.08.1915, Tambov gub.
- ♦ **Portikov Timofey Kuzmin**, Inft., +02.08.1915, Tambov gub.
- ♦ **Razsadin Iwan Iwanowitsch**, Gefr., +31.07.1915, Gub.Moskva
- ♦ **Skowronski Sergej Mihajlovich**, Infanterist, +02.08.1915, gub.Voronez
- ♦ **Sobolev Nikolai**, Infanterist, +02.08.1915, Gub.Tula
- ♦ **Wassiljew Iwan Wassiljewitsch**, Inft., +02.08.1915, Kasaner Gub.
- ♦ **Zavnir Ivan Leonteyevich**, Inft., +31.07.1915, Gub.Poltava

JASTKÓW 2022